

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 18. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 11. februar 2021

Tidspunkt: kl. 10.15

Sted: vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Henrik Møller (S), næstformand, Jens Joel (S), Rasmus Stoklund (S), Henrik Vinther (RV), Anne Valentina Berthelsen (SF), Søren Søndergaard (EL), Jan E. Jørgensen (V), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Alex Ahrendtsen (DF) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Finansminister Nikolai Wammen (S), udenrigsminister Jeppe Kofod (S), børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S), uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen (S), erhvervsminister Simon Kollerup (S) og minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn (S).

Henrik Møller (S) fungerede som formand under hele mødet.

- L Punkt 1. Drøftelse af forespørgsel til Kommissionen vedr. digitalt kørekort**
EUU alm. del (20) – bilag 292 (udkast til spørgsmål til Kommissionen om indførelsen af et europæisk digitalt kørekort)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Drøftelse af mulig konference om EU-Mercosur-handelsaftale

EUU alm. del (20) – bilag 291 (fortroligt udkast til program for konference om EU-Mercosur handelsaftale)

Punktet blev behandlet for lukkede døre

FO Punkt 3. Uformel videokonference for EU's økonomi- og finansministre den 16. februar 2021

EUU alm. del (20) – bilag 296 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Jeg forelægger nu dagsordenen for Økofin den 16. februar. En enkelt sag på dagsordenen forelægges til forhandlingsoplæg, nemlig decharge-henstillingen om EU's budget for 2019. De øvrige forelægges til udvalgets orientering. Jeg henviser generelt til samlenotatet om sagerne. Jeg har ingen bemærkninger til sagen om retningslinjer for EU's budget for 2022, men medlemmerne kan naturligvis spørge til den.

1. Økonomisk genopretning i EU:

Finansministeren: Økofin ventes at drøfte forskellige aspekter af arbejdet med den økonomiske genopretning i EU i lyset af covid-19-krisen. Det drejer sig bl.a. om den aktuelle økonomiske situation i EU samt gennemførelsen af genopretningsinitiativerne.

a) Økonomisk genopretning i EU: Den økonomiske situation

– *Udveksling af synspunkter*

Videokonference 16/2-21 – Økofin – bilag 1 (samlenotat side 2)

b) Økonomisk genopretning i EU: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)

– *Status/udveksling af synspunkter*

KOM (2020) 0408

Videokonference 16/2-21 – Økofin – bilag 1 (samlenotat side 7)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 2 om, hvordan udpeges de grønne og digitale projekter fra dansk side, der forventes finansieret gennem genopretningsfonden (Recovery and Resilience Facility), fra finansministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 1 om genopretningsplanens påvirkning på modtagerlandenes bruttogæld, fra finansministeren

EU-note (20) – E 16 (EU-Nyt: Løsning på budgetveto)

EUU alm. del (20) – bilag 173 (fortroligt foreløbigt referat, forelagdes til FO på EUU-møde 16/6-20)

c) Økonomisk genopretning i EU: Implementering af EU-instrument til understøttelse af nationale lønkompensationsordninger (SURE)

– *Information fra Kommissionen*

KOM (2020) 0139

Videokonference 16/2-21 – Økofin – bilag 1 (samlenotat side 16)

KOM (2020) 0139 – svar på spm. 3 om, hvilke sundhedsrelaterede tiltag på

arbejdspladsen der kan finansieres via SURE, fra finansministeren

KOM (2020) 0139 – svar på spm. 2 om, hvorvidt der stadig vil være behov for de nationale garantier for Kommissionens lånoptag til finansiering af SURE, hvis EU's budgetloft hæves som led i oprettelsen af en covid-19-genopretningsfond, fra finansministeren

KOM (2020) 0139 – svar på spm. 1 om, hvilke vilkår der kommer til at gælde for lånene i lønkompensationsordningen (SURE), fra finansministeren

KOM (2020) 0139 – bilag 5 (opfølgning på skriftlig forelæggelse 22/9-20)

KOM (2020) 0139 – bilag 4 (skriftlige forelæggelse 22/9-20 af retsakter under SURE)

EUU alm. del (19) – bilag 780 (udvalgsmødereferat side 951, behandlet i EEU 19/5-20)

EUU alm. del (19) – bilag 629 (udvalgsmødereferat side 809 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 6/4-20)

d) Økonomisk genopretning i EU: Finansiering af genopretningsinstrumentet (NGEU)

– *Information fra formandskabet og Kommissionen*

KOM (2020) 0441

Videokonference 16/2-21 – Økofin – bilag 1 (samlenotat side 20) KOM (2020)

0441 – svar på spm. 1 om Danmarks andel af genopretningsfonden, fra finansministeren

KOM (2020) 0441 – bilag 2 (kopi af FIU alm. del – spm. 368 om coronahjælp fra EU)

EUU alm. del (20) – bilag 173 (fortroligt foreløbigt referat, forelagt til FO på EEU-møde 16/6-20)

Finansministeren: Under drøftelsen af den økonomiske situation vil Kommissionen præsentere sin vinterprognose, der udkommer i dag. Covid-19-krisen har ramt de europæiske økonomier hårdt. Lempelig finanspolitik og målrettede hjælpepakker har afbødet en del af pandemiens økonomiske konsekvenser. Men BNP er alligevel faldet betydeligt i 2020, om end faldet muligvis er mindre end først ventet. Der er udsigt til delvis genopretning i 2021, men situationen er fortsat exceptionelt usikker. Forsinket vaccineudrulning og fremkomsten af nye mutationer vil kunne dæmpe vækstsårene i 2021.

De mange hjælpetiltag har skabt en kraftigt øget gæld i mange EU-lande. Det giver en udfordring, som går ud på at finde den rette balance mellem på den ene side fortsatte tiltag for at

støtte genopretningen på kort sigt og på den anden side behovet for efterhånden at komme tilbage til sundere offentlige finanser, herunder behovet for at være bedre forberedt på nye nedgangs- eller krisetider.

Økofin skal også drøfte arbejdet med at implementere EU's genopretningsfacilitet, som nu er i gang. EU-landene arbejder på deres genopretningsplaner, der redegør for de tiltag, som midlerne under faciliteten skal finansiere. Økofin skal gøre status over arbejdet med genopretningsplanerne. Drøftelsen ventes at fokusere på overordnede prioriteter, herunder målsætninger, investeringer og reformer samt planernes bidrag til den grønne og digitale omstilling. Efterhånden som landene afleverer deres planer – senest i april – skal planerne godkendes af Økofin på basis af Kommissionens vurderinger.

Den danske genopretningsplan skal styrke dansk økonomi efter den aktuelle krise og bidrage markant til den grønne omstilling. Midlerne fra genopretningsfaciliteten skal bidrage til at finansiere elementer af Finansloven for 2021 og de øvrige aftaler, som regeringen og Folketingets partier blev enige om inden jul.

Regeringen støtter EU-arbejdet med implementering af genopretningsfaciliteten og støtter, at landenes genopretningsplaner styrker vækst og beskæftigelse, bidrager til den grønne omstilling og fremmer økonomisk robusthed i EU-landene, så vi er bedre rustet i tilfælde af nye kriser

Endvidere skal der på Økofin gøres status over EU-assistancen til nationale lønkompensationsordninger, SURE. 18 EU-lande er indtil videre blevet tilkendt SURE-lån for i alt ca. 90,3 mia. euro ud af de i alt 100 mia. euro i instrumentet. SURE-midlerne tilvejebringes ved fælles EU-lånoptagelse i form af obligationsudstedelser, som landene stiller garanti for. Kommissionen har ifølge de seneste oplysninger udbetalt knap halvdelen af de tilkendte lån.

Regeringen vil tage status over genopretningsinstrumentet og SURE til efterretning.

Endelig skal Økofin gøre status over genopretningsinstrumentet, som tilvejebringer finansiering til genopretningsfaciliteten og andre EU-budgetprogrammer. Det foregår sådan, at EU optager fælles lån ved at udstede obligationer for 750 mia. euro. Kommissionen vil på Økofin orientere om sin plan for disse obligationsudstedelser – dvs. strategi for timing, rente og løbetid på de obligationer, som skal udstedes de kommende år. Planen indebærer også, at en del af udstedelserne skal være grønne obligationer. Genopretningsinstrumentet og dets obligationsudstedelser kræver, at alle EU-lande hver især ratificerer den nye ordning for EU-budgettets egne indtægter. På Økofin skal der gøres status over denne proces, som er i gang i alle EU-lande.

Alex Ahrendtsen: Jeg vil spørge en smule til gælden bredt set. Så vidt jeg kan læse, er gælden lav i de nordeuropæiske og østeuropæiske lande med en faldende tendens, mens den er meget høj i de sydeuropæiske lande med en voldsomt stigende tendens. Det går jo ikke på længere sigt. Frygter ministeren ikke, at EU brækker over i to eller tre dele på baggrund af gældsudviklingen, og frygter ministeren så ikke, at vi i Danmark kommer til at betale for økonomier, der slet ikke har styr på sagerne, hvis vi ikke trækker følehornene til os?

Søren Søndergaard: Jeg har et spørgsmål til, hvordan udbetalingerne forløber i SURE. Af oversigten på side 19 fremgår Rådets godkendelse af, hvor meget de forskellige lande får. Der er en

ultimo oktober-udbetaling og en medio november-udbetaling. Det slår mig, at nogle lande har fået meget store beløb udbetalt allerede, mens andre lande ikke har fået udbetalt ret meget, selv om de har fået bevilget relativt store beløb. Et land som Polen, som har fået et beløb på 11,24 mia. euro, har fået udbetalt 1 mia. i oktober og 0 i november. Omvendt har et land som Italien, der søgte om 27,44 mia. euro, fået udbetalt over 16 mia. Gemmer der sig noget bag de tal? Jeg har fuldstændig respekt for, hvis ministeren ikke ved noget om det, men det undrer mig bare, når jeg ser det. Jeg går ud fra, at der er bevilget til ærligt nødlidende, så er det underligt, at så mange lande ikke trækker på det, de har fået stillet til rådighed. Så vidt jeg husker, havde vi en meget grundig diskussion om, at Kommissionen netop skulle gøre sig mange overvejelser, før de udbetalte pengene.

Finansministeren: Det er rigtigt, som Alex Ahrendtsen siger, at der er forskel på gælds niveauerne i Europa. Nogle lande har en meget høj gæld i forhold til BNP, mens andre som Danmark har en relativt lav gæld. Den situation, vi har stået i siden coronaen for alvor ramte de europæiske økonomier, har jo betydet, at man i stort set alle lande har måttet optage yderligere gæld for at beskytte virksomheder og arbejdspladser i en hel exceptionel situation, hvor man har måttet lukke store dele af landene ned med de virkninger, som det får på økonomien. Men som jeg var inde på i mit oplæg, er det også klart, at det at stifte gæld ikke bare er noget, man kan fortsætte med i samme takt år efter år, som det har været tilfældet i coronaperioden. Samtidig med at man har et stærkt fokus på at komme godt igennem den øjeblikkelige situation og følgevirkningerne for de europæiske økonomier på relativt kort sigt, er det derfor også vigtigt, at man bevarer budgetansvarlighed som en vigtig komponent. Det har været klogt og rigtigt, at man bl.a. i Danmark valgte at føre en politik, hvor man i forbindelse med coronakrisen tog større lån, fordi det har været en forudsætning for at kunne hjælpe dansk erhvervsliv og beholde titusindvis af job. Men naturligvis har det en betydning, hvor stor gæld de forskellige lande har – det er jeg også enig i. Nogle lande er mere udfordret end andre på det punkt. Heldigvis ligger Danmark i den gode ende.

Jeg er ikke bekymret for, at Danmark skal overtage andre landes gæld. Hvert enkelt land er selvfølgelig ansvarlig for sin egen gæld.

NOT Søren Søndergaard spørger også til SURE-delen. Det er sådan, at ca. halvdelen af de tilkendte SURE-lån er udbetalt. Overordnet kan man sige, at låneudbetalinger bl.a. afhænger af ansøgningstidspunktet, og indtrykket er, at landene generelt er tilfredse med processen for SURE-lån. Jeg vil dog gerne have lov at svare skriftligt på spørgsmålene om kadencen for udbetalinger til Polen og Italien. Når jeg har haft lejlighed til lige at dykke ned i de særlige forhold, der måtte gøre sig gældende for de landes vedkommende, kan jeg forhåbentlig give en grundigere besvarelse, end det er muligt på stående fod.

Der bliver også spurgt til, hvordan man forventer, at de forskellige lande vil stemme. Historisk set har det været sådan, at nogle lande, som vi arbejder tæt sammen med, har stemt imod. Andre har undladt at stemme, mens atter andre i lighed med Danmark har stemt for. Det har været et udtryk for, hvordan man bedst har ment, at man kunne påvirke processen og give sin holdning til kende. På det holdningsmæssige plan har der derimod ikke været den store forskel mellem os og de lande, vi arbejder sammen med.

Katarina Ammitzbøll: Jeg vil gerne høre mere om genopretningsplanerne. Der står jo her, at man vil drøfte det nærmere indtil tidsfristen i april. Kan ministeren fortælle mere om processen for Dan-

marks vedkommende? Det blev nævnt noget på vores indledende møde forleden dag om, at der er en proces, og at der er nedsat en taskforce. Men det ville være rart at få det uddybet, også med hensyn til hvordan man forventer at kommunikere det ud bagefter, så de forskellige aktører og organisationer får information om det og mulighed for at ansøge.

Endelig vil jeg rigtig gerne bede om en nøjere status over Kommissionens definition af, hvad der tæller som grønt? Jeg ved, at der er blevet arbejdet på højtryk med det. Der har været meldinger om, at vi netop med den grønne investering kan hjælpe økonomierne i Europa og måske nærmest indhente det tabte BNP. Har ministeren noget mere information om, hvordan de grønne kriterier vil blive brugt i den danske ansøgningsproces med hensyn til allokeringen af midlerne?

Finansministeren: Det er fuldstændig rigtigt, som Katarina Ammitzbøll siger, at der er nedsat en taskforce i Finansministeriet, som har til formål at koordinere udarbejdelsen af en dansk genopretningsplan. Regeringen har jo parallelt med finanslovsforhandlingerne drøftet udmøntningen af midlerne med Folketingets partier, og vi har indgået en række aftaler bl.a. med Det Konservative Folkeparti. Finansministeriet har desuden modtaget forslag til genopretningsplan fra en række interessenter, som også vil indgå i arbejdet. Flere af midlerne fra genopretningsplanen forventes udbetalt gennem puljer, som diverse interessenter og virksomheder har mulighed for at søge, hvormed de får indflydelse på, hvordan genopretningsmidlerne anvendes og kan understøtte genopretningen af økonomien samt fremme den grønne og digital omstilling. Vi vil selvfølgelig gøre opmærksom på, at man har mulighed for at søge disse puljer, og der er allerede en god dialog herom med en række organisationer. Og som jeg forstår Katarina Ammitzbøll, går spørgsmålet delvis på, hvordan vi sikrer, at eksempelvis danske virksomheder er klar over mulighederne, så pengene bliver brugt på bedste vis. I givet fald deler jeg den ambition. To af hovedfokusområderne i forbindelse med genopretningspengene og de planer, der skal godkendes EU, er jo den grønne dagsorden og klima samt digitaliseringen. De områder har man med andre ord på forhånd bestemt, at der skal bruges penge på. Så er der andre initiativer, man også kan sætte i værk, og som passer som fod i hose med regeringens tilgang, der i øvrigt deles af et bredt flertal i Folketinget. Uden at lægge Katarina Ammitzbøll ord i munden vil jeg tro, at det bestemt også gælder Det Konservative Folkeparti, for der er tale om fornuftige dagsordener. Når vi nærmer os ansøgningsfristen og har et bedre overblik, vil vi tage en dialog med Folketinget om karakteren af den ansøgning, vi sender af sted.

FO 2. Rådets henstilling om decharge til Kommissionens budgetimplementering i 2019

– *Information fra formandskabet*

Videokonference 16/2-21 - økofin – bilag 1 (sammenotat side 24)

EUU alm. del (20) – bilag 65 (Den Europæiske Revisionsrets årsberetning 2019)

Finansministeren: Den 26. november 2020 forelagde jeg sagen om Revisionsrettens årsberetning til orientering. På Økofin forventes Rådet at vedtage sin henstilling til Europa-Parlamentet om at give decharge til Kommissionen. Det er Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge. Rådets henstilling indgår som en del af Parlamentets beslutningsgrundlag. Kommissionen skal efterfølgende træffe foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i både Parlamentets afgørelse og i Rådets henstilling. Kommissionen følger altså op på vores henstilling.

Jeg vil kort gentage hovedkonklusionerne fra årsberetningen:

Revisionsretten giver for 13. år i træk en positiv erklæring om regnskaberne rigtighed og konkluderer dermed, at regnskabet i al væsentlighed giver et retvisende billede af EU's indtægter og finansielle stilling. I mere end halvdelen af alle reviderede udgifter lå fejlforekomsten dog over væsentlighedsgrensen på 2 pct. Retten afgiver derfor en negativ erklæring om de samlede betalinger i 2019-budgettet. Det bryder desværre med en 3 år lang tradition for, at Revisionsretten kan give en erklæring med forbehold for udgifternes lovlighed og formelle rigtighed. Revisionsretten vurderer, at den mest sandsynlige overordnede fejlforekomst i 2019 var 2,7 pct. Det er en mindre stigning i forhold til 2018, hvor fejlraten var 2,6 pct.

Revisionsrettens årsberetning indeholder også en vurdering af effektmåling, dvs. de resultater, der er opnået med EU-budgettet. Her peges der bl.a. på, at der overordnet er sket moderate fremskridt. Der leveres væsentligt på målsætningerne for de vigtigste EU-programmer. Men der er betydelig variation i resultaterne på tværs af udgiftsområderne. Der er også udfordringer med data og opstilling af hensigtsmæssige indikatorer.

Udkastet til Rådets henstilling er udarbejdet med udgangspunkt i Revisionsrettens årsberetning. Udkastet anbefaler, at der gives decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet i 2019.

En af de væsentligste drøftelser i Rådet er, hvordan henstillingen kan adressere stigningen i fejlforekomsten fra 2018 til 2019. Af seneste udkast til henstilling fremgår, at Rådet beklager, at Retten har måttet afgive en negativ erklæring om betalingerne som helhed. Rådet finder det beklageligt, at fejlraten er steget, og at Retten har vurderet, at fejlforekomsten er både materiel og gennemgående. Samtidig fremhæves det dog, at en større del af betalingerne i 2019 var højrisikoudgifter, som er særligt eksponeret for fejl.

Vigtigheden af Revisionsrettens måling af budgetprogrammernes effekt og vigtigheden af, at Kommissionen følger op på anbefalingerne om styrkelse af programmernes merværdi, har fået en central position i henstillingen. Generelt reflekterer henstillingen, at Revisionsretten har fundet problemer inden for bl.a. samhörighed.

FO Jeg vil nu præsentere regeringens oplæg til forhandlingsmandat:

- Regeringen finder det meget utilfredsstillende, at Retten har måttet afgive en negativ erklæring om betalingerne som helhed, og at fejlraten er steget og bevæger sig væk fra væsentlighedstærsklen på 2 pct. Regeringen vil derfor lægge vægt på, at problemer med fejlbehæftede betalinger adresseres tilstrækkeligt af Kommissionen og medlemslandene.
- Regeringen vil ligeledes lægge vægt på, at Kommissionen og medlemslandene sætter større fokus på de områder, der generelt er fejlbehæftede. I særdeleshed når udgifterne på disse områder vokser i både absolut størrelse og som andel af budgettet.
- Vi skal også se på årsagerne til, at fejl opstår. Det er vigtigt. Derfor vil regeringen arbejde for, at der fokuseres på årsagerne til kompleksiteten, og at der arbejdes hen imod enklere regler. Enklere regler skal lette administrationen for både myndigheder og støttemodtagere. Regeringen vil ligeledes arbejde for, at de primære kilder til uopdagede fejl adresseres ved at fremme nødvendige foranstaltninger i samarbejde med forvaltningsmyndighederne.
- Genopretningsplanen medfører, at der de næste år vil blive udbetalt historiske beløb igennem EU. Regeringen vil derfor arbejde for, at det fremgår af decharge-henstillingen, at der skal være stigende fokus på fejl i forbindelse med både det ordinære budget og i den finansielle støtte, der ydes via genopretningsinstrumentet.
- Effektmålingen er central for at sikre, at EU's budget opnår de ønskede resultater. Vi ser derfor positivt på, at Revisionsretten har opprioriteret sit arbejde på dette område. Regeringen vil lægge stor vægt på et stærkt fokus på effektmåling i henstillingen.
- Endelig vil regeringen vil lægge afgørende vægt på, at danske interesser – samt vores kerneallieredes interesser – er tilstrækkeligt afspejlet i henstillingen. Det betyder bl.a., at det samlede sprog i henstillingen skal afspejle alvoren af den negative erklæring om betalingerne som helhed og den stigende fejlrate, samt at fokus på effektmåling og opfølgning herpå fremstår som en central prioritet i henstillingen.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at vi gerne havde set, at alvoren i Revisionsrettens negative erklæring om betalingerne som helhed havde stået endnu klarere, samt at der var endnu større fokus på, at alle dele af EU-budgettet skal levere de ønskede resultater.

Det er dog min overordnede vurdering, at kompromisforslaget om henstillingen samlet set afspejler vores interesser i tilstrækkelig grad.

Det står klart, at vi ikke er tilfredse med den rapporterede fejlforekomst og den negative erklæring, at vi kraftigt henstiller til, at forvaltningen af EU's budget forbedres, og at EU-programmers faktiske resultater skal være en integreret del af den samlede vurdering.

På den baggrund er det vores hensigt at tilslutte os Rådets henstilling. Jeg håber, at udvalget er enig i den tilgang.

Alex Ahrendtsen: Vi kommer til at stemme imod mandatet. Det er jo en 90-års fødselsdag: Hvert år er der beretninger om forkerte udbetalinger, og det er utroligt, at man stadigvæk ikke har fået styr på det. Jeg synes simpelthen ikke, at regeringen er skarp nok. Vi har jo disse skarpe indstillinger hvert eneste år, og der sker ikke rigtig noget nede i EU. Vi bliver nødt til at gøre tingene helt

om. Vil ministeren og regeringen ikke sætte stolen for døren dernede og alliere sig med lande, der har samme synspunkt, så man kan få gjort noget ved det? Det er da på tide.

Søren Søndergaard: Jeg er jo også utrolig lykkelig for, at revisorerne har konstateret, at tallene er lagt rigtigt sammen. Det er jo virkelig godt, at det er tilfældet. Det ville også være et kæmpe problem, hvis tallene ikke var blevet lagt rigtigt sammen. Men det ændrer jo altså ikke noget ved, at der sådan set er tale om en relativt dramatisk stigning i fejlraten. Nu kan man sige, at det i år kun er 0,1 pct., og én svale gør ingen sommer, men det er andet år i træk, at fejlraten stiger. Og faktisk er der tale om, at fejlraten er steget 10 pct. i løbet af de sidste 2 år. Det er jo en relativt voldsom stigning. Det skal man tage alvorligt. Det anerkender jeg også, at regeringen gør i sine ytringer, men det, man siger, bør have konsekvens for stemmeafgivningen. Før jeg konkluderer for Enhedslistens vedkommende: Hvad er holdningen blandt de andre lande? Har ministeren oplysninger om det på nuværende tidspunkt? Jeg tænker ikke så meget på det, man skriver i samlenotatet, men så vidt jeg husker, var der i gamle dage en gruppe af lande, Holland, Storbritannien og Sverige, som rent faktisk ved stemmeafgivningen gav udtryk for synspunktet om, at det ikke var godt nok.

Anne Valentina Berthelsen: Socialistisk Folkeparti støtter mandatet, selvfølgelig med enkelte bemærkninger angående decharge. Det er jo super utilfredsstillende med stigningen i fejludbetalinger, og vi håber – og forventer – at finansministeren har tænkt sig så vidt muligt at understrege, at et øget fokus på at få reduceret stigningen skal fremgå meget klart i Rådets henstilling.

Finansministeren: Jeg vil gerne over for alle tre spørgere slå fast, at vi tager det dybt alvorligt. Det er ikke tilfredsstillende, at man igen ser en stigning i fejlrate. Det er også baggrunden for, at vi meget klart melder ud, hvad den danske holdning er på det spørgsmål, og at vi sammen med andre lande har presset på for, at man tager det dybt alvorligt. Man kan spørge, om det, at der nu igen er problemer, mon er udtryk for, at man ikke har kigget på det før; det er dog min opfattelse, at Revisionsretten som regel kommer med konkrete og implementerbare forslag til forbedringer. Men vi skal blive endnu bedre og skarpere til at sikre, at de formelle procedurer for udbetalinger bliver overholdt. Det er i øvrigt mindst lige så vigtigt, at vi også får valuta for de penge, vi bruger. Regeringen mener, at de to ting går hånd i hånd.

Hvad er så baggrunden for den danske stemmeafgivning? Vi mener, at Rådet med den henstilling, som tegner sig, på en konstruktiv og saglig måde får understreget, at der ses alvorligt på den stigende fejlrate, og at der skal foretages skridt for at forbedre situationen. Det er det, Rådets henstilling netop gør, fordi vi sammen med vores kerneallierede har fået indrømmelser i forhandlingerne. Derfor mener jeg, at vi samlet set bør stemme ja. Rådshenstillingen er set med regeringens øjne et balanceret kompromis, som har medtaget væsentlige danske interesser og synspunkter. Det er min meget klare oplevelse, at der er blevet lyttet til Danmark i forhandlingerne om decharge, netop fordi vi indtager en saglig og samtidig kritisk tilgang, og formandskabet og Kommissionen har været imødekommende over for at lytte til danske synspunkter, fordi man dermed har håbet på større mulighed for opbakning fra den danske regering og det danske Folketing til mandat til decharge.

Det er vores indtryk, at formandskabet og Kommissionen ikke i lige så høj grad lytter til lande, der på forhånd mere eller mindre meddeler, at de ikke vil stemme for. Det kan man mene meget om – men vi har vurderet, at den måde, vi kan få størst reel indflydelse på, hvordan man griber det her an, er ved at have en saglig, kritisk og konstruktiv dialog med Kommissionen, hvor vi er skarpe og

kontante, men hvor vi også siger, at hvis man imødekommer det, som vi peger på i et omfang, så vi kan se os i det, så er vi også parate til at stemme for. Men jeg tror ikke, at nogen i EU – hverken i Kommissionen eller i andre lande – er det mindste i tvivl om, at Danmark ser med stor alvor på sagen.

Det er rigtigt, som Søren Søndergaard siger: Én svale gør ingen sommer – og på en kold kold februardag er det jo nærmest poetisk og dejligt at tænke på, at der kommer et tidspunkt, hvor svalerne flyver. Men jeg er enig i Søren Søndergaards budskab om, at det går i den forkerte retning, selv om stigningen er lille fra år til år. Det er der ingen grund til at lægge skjul på. Det er dybt utilfredsstillende, og derfor siger vi også, som vi gør, fra dansk side. Det hører i øvrigt med til historien, at Revisionsrettens arbejde har været med til at reducere fejlraten fra ca. 7 pct. i 2017 til 2,7 pct. i 2019. Så over en længere periode er der sket et fald. Det skal dog ikke undskylde eller skjule, at vi på det seneste igen har set en tendens, der går den forkerte retning.

Søren Søndergaard: Jeg mener som nævnt at kunne huske, at Danmark faktisk stod sammen med Sverige, Holland og Storbritannien engang om at afvise dette. Så ændrede man holdning, og begrundelsen var, at det ville føre til fremskridt, fordi man ved ikke at stemme nej ligesom kunne komme ind og på en eller anden måde få indflydelse og trække tingene i den rigtige retning. Vi kan bare konstatere, at det i hvert fald ikke er tilfældet længere. 2 år i træk er det gået i den forkerte retning.

Spørgsmålet er, om man ikke skulle finde tilbage til den gamle metode. Nu er finansministeren en ung mand, og et af problemerne ved at blive ældre er, at man har hørt det der før med, at det nok skal blive bedre. Jeg nægter simpelthen at tro på, at finansministeren sidste år kom til Europaudvalget og bad om at få lov til at stemme ja til en decharge, der gav en forværring på 0,2 pct., uden at finansministeren samtidig kom med nogle løfter om forbedringer og forsikringer om, at man nu ville tage det alvorligt. Vi kan da gå tilbage i referaterne og se, om jeg har ret. Alligevel er det blevet værre igen i år. Min opfordring til ministeren er, at man går tilbage til sine gamle venner. Hvis regeringen ikke vil det, har Enhedslisten svært ved at give mandat.

En enkelt ting til sidst: Det kan være, at jeg har misforstået noget, men jeg synes, at ministeren sagde 7 pct. Det er jo rigtig mange år siden, at det har været 7 pct. Så skal vi virkelig langt tilbage. Siden 2009 har det været under 5 pct. I 2009 var det 3,3. Det er over 10 år siden, der var det 3,3 og nu er det 2,7. Det siger lidt om, med hvilken hastighed tingene bevæger sig.

Angående det skriftlige svar om udbetalingerne: Jeg er meget tilfreds med at få en forklaring på udbetalingerne til Polen – det er især det, som stikker i øjnene. Med hensyn til Italien er det jo meget naturligt, for de har brug for pengene. Men i modsætning til gennemsnittet, som ministeren oplyser, så har Polen jo kun fået 10 pct., så det kunne være interessant at få en forklaring på.

Finansministeren: Først vil jeg gerne takke Søren Søndergaard for at sige, at jeg er en ung mand. Det er en dejlig og opmuntrende bemærkning at få med, lige efter at man er blevet 50. Det varmer. I forhold til den konkrete sag er det fuldstændig korrekt, som Søren Søndergaard påpeger, at jeg måske kom til at sige noget forkert. Jeg sagde vist, at det var 7 pct. i 2017. Men det var 7 pct. i 2007 ca. Så det var helt korrekt fanget og viser, at alder er ikke nogen hindring for, at man kan holde øje helt ned i detaljen, og at det endda giver én et rigere hukommelsesarkiv at arbejde ud fra.

Derefter blev Søren Søndergaard måske en anelse polemisk, da han hævdede, at jeg sidste år må have lovet, at nu ville alt blive bedre. Det ville have været ganske frejdigt af mig at love, i og med at det handler om, hvordan EU-systemet agerer over for samtlige medlemslande, og ligger jo noget ud over en dansk finansministers kompetence. Hvad jeg sagde, var, at Danmark vil arbejde for, at vi trækker i den rigtige retning. Det har vi også gjort.

Søren Søndergaard har dog ret i, at der er tale om en vurdering af, hvordan man får mest indflydelse: Gør man det ved at stemme imod eller undlade at stemme – eller gør man det ved at påvirke tingene og så stemme for, hvis man får nogle indrømmelser, der trækker i den rigtige retning? Det hører med til fortællingen, at, noget af det, regeringen har lagt til grund for det, vi kommer og beder om opbakning til i Europaudvalget, er, at der faktisk er blevet lyttet til Danmark i forhandlingerne. Det skyldes efter min vurdering, at vi anlægger en tilgang, der både er kritisk og konstruktiv. I løbet af forhandlingerne har det bl.a. betydet, at vi har fået fremhævet vigtigheden af effektmåling. Det fremgik i en tidligere version som et mindre betydeligt bidrag til rådshenstillingen. Vi har også fået skærpet tonen markant vedrørende den stigende fejlrate, ligesom vi har fået udtrykt større bekymring over, at fejlraten bevæger sig i den forkerte retning. Og vi har fået indarbejdet en række konkrete forslag til, hvordan man kan rette op på udviklingen. Det handler bl.a. om simplificering af meget komplekse regler og fokus på de områder, hvor fejlraten er høj. Betyder det, at alt ser ud, som vi kunne ønske os set med danske øjne? Nej. Men vi har ved at sidde ved det forhandlingsbord fået trukket tingene i en bedre retning i et sådant omfang, at vi mener, at det samlet set begrunder, at det er mest fornuftigt for os at stemme ja. Det er så det, jeg beder om opbakning til her.

Jeg vil gerne kvittere for Søren Søndergaards bemærkninger om, at han er tilfreds med, at vi får sendt et notat om udbetalingerne til Italien og primært til Polen. Det sørger vi for at sætte i værk i samarbejde med sekretariatet.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten har ytrret sig imod det.

3. Retningslinjer for EU's budget for 2022

– *Information fra formandskabet*

Videokonference 16/2-21 – Økofin – bilag 1 (samlenotat side 37)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Internationale emner: Forberedelse af G20-møde for finansministre og centralbankchefer, 26.-27. februar 2021 og økonomiske udfordringer i udviklingslande

– *Udveksling af synspunkter*

Videokonference 16/2-21 – Økofin – bilag 1 (samlenotat side 40)

Finansministeren: Økofin ventes at drøfte G20-mødet for finansministre ultimo februar. EU ventes på G20-mødet at lægge vægt på kendte holdninger, herunder at G20 skal samarbejde om sundhedstiltag og om at understøtte den globale økonomi og den grønne omstilling. Men hovedfokus vil nok være, at man generelt kommer godt i gang med samarbejdet med den nye amerikanske administration.

Økofin ventes også – under overskriften ”EU Global Recovery Initiative” – at drøfte udviklingslandenes udfordringer med økonomisk genopretning, gæld og opnåelse af verdensmålene.

Drøftelsen handler bl.a. om de initiativer fra G20 og Parisklubben, som EU-landene deltager i: dels tiltaget om at sætte udviklingslandes gældsbetalinger på pause indtil juni 2021 med mulighed for forlængelse, dels den nye fælles ramme for fremtidig gældsbehandling, der skal bidrage til en koordineret tilgang til gældslettelse og til at inddrage alle kreditorer, herunder private. Vi drøftede international gældslettelse på mødet her i udvalget forud for Økofin i december.

Det er muligt, at man også vil se på mulige IMF-tiltag, der kan støtte udviklingslandene.

Målet for EU er, at landene skal bruge de frigjorte midler til især sundhed, genopretning og fremme af verdensmålene. Regeringen kan støtte en fælles EU-holdning til G20-mødet på linje med hidtidige EU-prioriteringer. Regeringen støtter koordination af international gældslettelse, der fremmer verdensmålene, og lægger vægt på principper om bred kreditordelegation, transparens og god regeringsførelse.

Alex Ahrendtsen: Jeg har tidligere i udvalget spurgt, hvordan gælden opgjort på BNP er for de berørte udviklingslande, som man vil eftergive gælden for. Jeg har endnu ikke fået svar, men jeg håber, at jeg kan få det på et tidspunkt.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Brexit-reserven:

Finansministeren forelagde begge sager som forhandlingsoplæg.

FO a) Kommissionens forslag til etablering af Brexit-reserven

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2020) 0854

KOM (2020) 0854 – bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (20) – bilag 296 (kommenteret dagsorden)

EU-note (20) – E 18 (EU-Nyt om tildeling af midler fra Brexit-reserverne)

Finansministeren: Første sag vedrører Kommissionens forslag til etablering af Brexit-reserven. Det vil sige den retsakt, som indeholder bestemmelserne om udmøntningen af den Brexit-reserve på 5 mia. euro, som er en del af MFF-aftalen.

Kommissionen foreslår, at de i alt 5 mia. euro afsat til Brexit-reserven udbetales i to rater til medlemslandene. Første rate på 4 mia. euro udbetales i 2021 som præ-finansiering. Der er lagt op til, at fordelingen af de 4 mia. euro sker på baggrund af to centrale kriterier:

- medlemslandenes samhandel med Storbritannien og
- landenes fiskeri i britisk farvand.

Kommissionens forslag medfører et øget dansk EU-bidrag på ca. 0,7 mia. kr. i 2021. Til gengæld står Danmark med Kommissionens forslag til at hjemtage ca. 1,8 mia. kr. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at det er før, forhandlingerne i EU er afsluttet. Resultatet kan blive et andet.

Anden rate på 1 mia. euro foreslås udbetalt til medlemslandene i 2024 på baggrund af informationer om medlemslandenes faktiske offentlige udgifter i forbindelse med Brexit.

Regeringen er allerede i dialog med især fiskerierhvervet om, hvordan man kan sammensætte rimelige kompensationsordninger. Vi kigger også påfølgeerhverv.

Når EU-forhandlingerne om Brexit-reserven engang er slut, vil fødevareministeren og erhvervsministeren inddrage Folketingets partier i den konkrete udmøntning af den konvolut, som Danmark vil få tildelt.

Brexit har desværre medført en markant nedgang i adgangen til britisk farvand, især for danske fiskere, men også for andre europæiske fiskere. Regeringen er meget bevidst om det tab, som fiskeriet og forarbejdningsindustrien lider. Vi er også opmærksomme på, at især Nord- og Vestjylland rammes uforholdsmæssigt hårdt.

FO Regeringen vil derfor lægge stor vægt på, at den andel af Brexit-reserven, der allokeres på baggrund af fiskeridata, som minimum fastholdes.

En række andre danske virksomheder vil også mærke, at der fremover er flere gnidninger forbundet med samhandlen med Storbritannien. Det kan være særligt svært for de små og mellemstore

virksomheder. Det er derfor vigtigt, at der også er fokus på, hvordan vi kan hjælpe især disse virksomheder videre. Regeringen lægger derfor vægt på, at fokus på samhandel fastholdes som allokeringsskriterium.

Medlemslandene skal kunne anvende deres hjemtag til bedst muligt at adressere de udfordringer, som Brexit medfører. Det dækker for Danmark bl.a. over fiskernes pludselige indkomsttab. Derfor vil regeringen lægge vægt på, at krav til støtteberettigede aktiviteter understøtter, at de negative konsekvenser af Brexit kan adresseres. Herunder at vi kan holde hånden under særligt udsatte erhverv og lokalområder.

I forlængelse heraf vil regeringen arbejde for, at visse engangsudgifter til administration og kontrol kan finansieres over reserven. Det skal bl.a. ses i lyset af øgede krav til kontrol.

Regeringen vil også arbejde for, at fokus på kontrol og revision fastholdes. Både i Kommissionen og i medlemslandene. Det er vigtigt, at krisemidler som Brexit-reserven ikke udsættes for svig eller fejl. Derfor fortsætter regeringen en lang tradition med at arbejde for, at sunde budgetprincipper overholdes. Det gælder på EU-budgettet generelt. Og det gælder i forbindelse med Brexit-reserven.

Sammenfattet er regeringens kerneprioritet grundlæggende at sikre, at Danmark får så stor en andel af midlerne fra Brexit-reserven som overhovedet muligt. Her har vi med forslaget allerede et godt udgangspunkt på 1,8 mia. kr.

Men blot for at forventningsafstemme: Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er et meget stort pres fra især Syd- og Østeuropa for at få en større andel af midlerne, end Kommissionen har lagt op til. Det vil vi selvfølgelig modgå – bl.a. med argumenter om, at især Danmark (og andre nordeuropæiske lande) er hårdere ramt af Brexit end de lande, som ikke har så stor samhandel med Storbritannien, og som ikke fisker så meget i britiske farvande.

Søren Søndergaard: Vi kan støtte regeringens forhandlingsoplæg og give mandatet. Dog har jeg et enkelt spørgsmål. Regeringen skriver i samlenotatet: "Udmøntningen af reserven vil kunne medføre administrative omkostninger, og regeringen vil derfor se på muligheden for at kunne medfinansiere visse engangsudgifter til administration og kontrol forbundet hermed". Det synes jeg egentlig er meget fornuftigt. Det kan jeg godt forstå, at man gør, men det får mig alligevel til at rejse spørgsmålet, om man har nogen idé om, hvor store de administrationsomkostninger mon bliver? I andre EU-projekter har man jo set eksorbitant store administrationsudgifter.

Anne Valentina Berthelsen: Socialistisk Folkeparti kan også støtte forhandlingsoplægget. Men jeg har en bekymring, som jeg håber, at man vil imødekomme: Fiskeriet er, som I siger, en central fordelingsnøgle, og det er vigtigt med høje standarder for revision og kontrol. Det er vi alle sammen enige i, men kan man med dette oplæg komme til at forgylde kvotekonger? Jeg kunne godt tænke mig, at man sikrede sig imod det, f.eks. ved at lægge et loft ind over, hvor meget man pr. båd eksempelvis kan få i Brexit-støtte. Kan ministeren gøre mig klogere på dette?

Katarina Ammitzbøll: Det Konservative Folkeparti kan ligeledes støtte mandatet. Vi er jo positive over for, at Danmark står til at modtage mest med næsten 25 pct., så vi altså får en nettogevinst, selv om vi også skal betale ind til den større pulje. Hvordan midlerne så bliver udmøntet i Danmark er jo en anden diskussion.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti er positive over for forhandlingsoplægget.

Finansministeren: Tak for tilkendegivelserne. Til Søren Søndergaard om, hvorvidt vi vil være opmærksomme på, at administrationsudgifterne ikke bliver større end højest nødvendigt – ja, det vil vi være. Hovedformålet er jo at få nogle penge hurtigt og effektivt sendt ud til dem, der har brug for hjælp og har mistet indtægter på grund af Brexit, ikke mindst inden for fiskeriet. Det korte af det lange er, at vi vil være meget opmærksomme på administrationsomkostninger, men der vil dog være nogle – og på helt sædvanlig vis vil nogle kunne finansieres inden for den ramme.

Så spørger Anne Valentina Berthelsen, hvordan fordelingen af disse penge bliver bl.a. på fiskeriområdet. Det har regeringen endnu ikke lagt sig fast på i den forstand, at når vi ligesom ved, hvor mange penge vi får i den EU-aftale, der måtte komme, så vil det derefter være op til fødevareministeren og erhvervsministeren at komme med et konkret bud på, hvordan udmøntningen skal ske. Det vil ske dels i dialog med erhvervene, dels i dialog med Folketinget. For nuværende er vurderingen, at det i højere grad vil være de mindre og mellemstore fartøjer, der rammes hårdest og direkte af Brexit-aftalen – i mindre grad de større fartøjer. Den konkrete udmøntning og fordeling af det beløb, vi måtte få fra dansk side, vil erhvervsministeren og fødevareministeren komme tilbage til Folketinget med, og hvis man har holdninger og ønsker til det, så vil det være det rette tidspunkt at gøre det på. Den del, som jeg står for, er at få beløbet til Danmark, hvorefter det så er fødevareministeren og erhvervsministeren, der overtager.

Søren Søndergaard: Jeg er som sagt helt enig i, at det er fornuftigt at indregne nogle administrationsomkostninger. Det var slet ikke det, der var mit ærinde. Men har finansministeren på nuværende tidspunkt en nogen idé om, hvilken størrelsesorden vi taler om? Er det 1 pct. eller 10 pct.? Hvis ministeren ikke kan sige det, er det helt i orden.

Angående de penge, som vi får via Brexit-reserven: Så vidt jeg husker, var der også afsat nogle penge i den danske finanslov til at afbøde virkninger af Brexit. Kan finansministeren vurdere, om der er modsatrettede transaktioner? Eller er det noget, som er helt adskilt fra hinanden, så det bliver en ren udgift i de 0,7 mia.?

Finansministeren: Vores ønske er jo, at de 0,7 mia. er til, hvis man ikke finder pengene inden for eget budget. Vi arbejder fortsat for, at man kan gøre det. Hvis det ikke skulle være tilfældet, så er der jo en ekstraudgift, som Danmark skal afholde. Det har vi så mulighed for med de reserver, vi har på finansloven. Det vil indgå der. Helt generelt kan vi jo sige, at vi har sat reserver af til, at der med Brexit har været usikkerhed om, hvordan det vil påvirke økonomi og bevillinger, og det er der efter min mening taget højde for i fornuftigt omfang i vores finanslov. For at kunne sige nøjagtigt, hvordan de interne transaktioner måtte blive, og hvordan administrationsomkostningerne måtte være, at vi nok nødt til at kende det beløb, Danmark får, og have overblik over, hvilke udmøntninger der skal ske fra dansk side. Spørgsmålet er bestemt relevant, men det er nok for tidligt et tidspunkt til, at jeg endnu kan give et dækkende svar. Vi vil selvfølgelig vende tilbage til det.

Den fungerende formand: Jeg konkluderer, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier har ytret sig imod det.

FO **b) Kommissionens forslag til ændringsbudget 1 til EU's 2021-budget**

– *Forventes vedtaget i skriftlig procedure*

KOM (2021) 0030

KOM (2021) 0030 – bilag 1 (sammenotat)

EUU alm. del (20) – bilag 296 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Ændringsbudgettet har til formål at implementere de budgetmæssige konsekvenser af Kommissionens forslag vedrørende Brexit-reserven. Ændringsbudgettet medfører merudgifter på 4,2 mia. euro i 2021, omregnet fra 2018-priser til 2021-priser. Udgiften er for både forpligtelser og betalinger. For det danske EU-bidrag medfører forslaget merudgifter for ca. 0,7 mia. kr. i 2021. Ændringsbudgettet er fremsat, inden forhandlingerne om Brexit-reserven er afsluttet. Hensynet er, at Rådet og Europa-Parlamentet hurtigt skal kunne behandle ændringsbudgettet, efter at der er indgået en aftale om selve forordningsgrundlaget for Brexit-reserven, så pengene kan udbetales til medlemslandene hurtigst muligt.

FO Regeringen ser positivt på, at Kommissionen har fremsat forslag til ændringsbudget 1 allerede nu, så vi undgår unødige forsinkelser. Vi er grundlæggende positive over for forslaget. Men helt i stil med andre fordyrende ændringsbudgetter og i tråd med den traditionelle danske budgetansvarlige tilgang vil regeringen dog lægge vægt på, at merudgifterne i videst mulig omfang finansieres ved omprioriteringer.

Søren Søndergaard: Det er vores opfattelse, at de penge skal hentes inden for budgettet, og det er efter vores mening et spørgsmål om politisk vilje. Vi ved godt, at det i EU ofte er sådan, at man bare løser problemerne ved at hente nogle flere penge. Det synes vi ikke er en god idé, og derfor kan vi ikke støtte ændringsbudgettet. For Danmark kommer det jo til at betyde, at vi skal betale 700 mio. mere, end vi havde regnet. Jeg skal bare lige høre: Hvordan indgår i det finansloven? Er der allerede beregnet, at det skal indgå i finansloven?

Alex Ahrendtsen: Vi ligger på linje med Søren Søndergaard. Dansk Folkeparti er modstander af ændringsbudgettet og mandatet dertil af samme årsag som Enhedslisten. Danmark giver jo rigtig meget, og regeringen har også forøget Danmarks andel til EU-budgettet. Nu skal vi så til at finde yderligere igen. Meget mærkeligt. Det eneste gode ved dette er, at vi får en stor del af Brexit-reserven til Danmark. Det synes jeg egentlig også, at vi har fortjent.

Finansministeren: Det er klart, at der er tale om 0,7 mia., som vi ikke har budgetteret med i udgangspunktet. Men vi har den samme tilgang som ved tidligere ændringsbudgetter: Det er noget, som indgår i den løbende finanslovshåndtering, herunder, at der er afsat reserver på finansloven til, hvad der måtte være af ekstraordinære udgifter i løbet af året. Så der er som sådan ikke noget nyt i det.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 3785 (udenrigsanliggender) den 22. februar 2021

EUU alm. del (20) – bilag 296 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren forelagde alle punkter til orientering.

1. Rusland

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3785 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20) – bilag 295 (udvalgsmødereferat side 68, senest behandlet i EUU 9/10-20)

Udenrigsministeren: På mødet skal Rådet drøfte EU's Ruslandspolitik. Det er klart, at drøftelserne vil blive præget dels af Navalnyj-sagen og de russiske myndigheders hårdhændede håndtering af demonstranter, dels af forløbet for EU's udenrigsrepræsentant Josep Borrells besøg i Moskva i sidste uge og den russiske udvisning af diplomater fra Sverige, Polen og Tyskland.

Fængslingen af oppositionspolitikeren Aleksej Navalnyj, undertrykkelsen af kritiske stemmer samt den begrænsning af ytrings- og forsamlingsfriheden i Rusland, vi har været vidner til den seneste tid, udgør en helt uacceptabel og stærkt foruroligende udvikling – selv set i forhold til, hvad vi er vant til at se fra Rusland.

Det er derfor, jeg har meldt så klart ud fra dansk side med skarp kritik af de russiske myndigheders fremfærd. Vi har også set en stærk fordømmelse fra et samlet EU. Som bekendt pressede jeg i efteråret på for indførelsen af EU-sanktioner i forbindelse med giftattentatet mod Navalnyj. Det lykkedes at få optaget flere højtstående personer på sanktionslisten, heriblandt FSB-chefen og præsident Putins vicestabschef. Nu er det vigtigt, at vi igen står synligt vagt om de demokratiske værdier. Den russiske befolkning skal ikke være i tvivl om, hvad vi står for. Derfor mener jeg, at vores fordømmelser bør følges op af målrettede sanktioner mod de ansvarlige for disse uretmæssige arrestationer og indgreb mod Navalnyj og hans støtter.

Vi fik i december sidste år endeligt vedtaget EU's globale menneskerettighedssanktionsregime. Der arbejdes nu på at udmønte dette nye instrument, som jeg mener det er oplagt, at vi anvender her. Sanktioner skal ikke være det eneste instrument i værktøjskassen og er ikke et mål i sig selv. Det er således lige så vigtigt, at EU støtter det russiske civilsamfund aktivt. Rådet skal således også drøfte, hvordan vi sikrer en effektiv implementering af de principper, der siden 2016 har fungeret som ramme for vores tilgang til Rusland. Principperne betoner som bekendt, at dialog og samarbejde søges i de tilfælde, hvor det er i EU's interesse – det er det, vi kalder selektivt engagement. Men de indebærer også robuste modsvar, når der skal reageres over for Ruslands uacceptable handlinger – for eksempel med sanktioner.

EU's udenrigsrepræsentant Josep Borrell søgte i sidste uge at afsøge perspektiverne for at styrke dialogen på områder, der er i EU's og Ruslands interesse. Hele forløbet og ikke mindst den russiske håndtering af hans besøg viser ganske klart, at tiden ikke er moden: Vi så intet reelt russisk engagement på områder, hvor der kunne være fælles interesser. Tværtimod så vi klare russiske

provokationer – bl.a. en udvisning af tre europæiske diplomater – hvilket i den grad svækker tilliden. Borrell har også efterfølgende klart slået fast, at Rusland tydeligvis ikke er interesseret i dialog, men tværtimod vender de vestlige demokratiske værdier ryggen. Det bliver bagtæppet både for udenrigsministrenes møde nu og for det efterfølgende møde i marts, hvor stats- og regeringscheferne skal drøfte Rusland.

Jeg mener, at det er vigtigt at have dialog med Rusland, hvor det er i vores interesse, og når det giver mening. Vi skal tale med Rusland om udviklingen i Arktis og om de konflikter, hvor Rusland er en vanskelig partner – om ikke ligefrem modpart. Og der er globale udfordringer, der er så store, at vi skal have alle med om bord – også Rusland. Men det er klart, at tiden ikke er til at indlede et bredere samarbejde med Rusland. I min optik er der intet, der i den nuværende situation taler for en grundlæggende lempelse i EU's Ruslandspolitik. Der er behov for en robust og principfast EU-linje. EU's sammenhold og tætte koordination med den nye Biden-administration i USA er afgørende. Det vil være mit budskab på mødet.

Søren Søndergaard: Stor opbakning til ministerens meldinger om Aleksej Navalnyj og det russiske regimes overgreb på demonstranter. Selv om man i Rusland har en lov om, at man skal anmelde en demonstration og så videre, så er det jo helt klart, hvad begivenhederne afspejler. Så fuld opbakning til det. Og fuld opbakning til at forfølge det, også i EU-kredsen. Det skal man jo gøre, uanset hvilket land det er. Rusland er jo bare et eksempel på, hvor galt det kan gå, når regimer får lov til at udvikle sig. I forlængelse af det er jeg også interesseret i, hvad der kommer om Tyrkiet under det næste punkt på rådsmødet.

Om Rusland: Hvis man kan huske, da det kommunistisk-stalinistiske regime faldt, blev der taget et initiativ en proces i CSCE, senere OSCE, fordi man jo forstod, at det var befolkningen i Rusland, man skulle have med sig for at lave forandringer i Rusland. Spørgsmålet er så, hvilke overvejelser man har om det i dag – for hvad angår regimet, er der ikke noget at komme efter. Men jeg tænker på, om Sputnik 5 kunne være et område, hvor man kunne tage nogle initiativer, der gør det vanskeligere for Putin-regimet at udstille Vesten over for sin befolkning. Hvis der skal ske forandringer i Rusland, er det jo den russiske befolkning, der skal gennemføre de forandringer. Vi skal vel hele tiden lede efter måder, hvorpå vi kan komme ind og påvirke – og jeg tænker, at et samarbejde om vacciner, især hvad angår det udækkede behov i dele af verden, måske kunne være et relevant område. Det skal skilles fra sanktionerne, som selvfølgelig skal fortsætte.

Katarina Ammitzbøll: Det er godt, at vi i EU danner fælles front, men kan ministeren knytte nogle kommentarer til Borrells noget mislykkede besøg i Rusland. Hvorfor gik det så galt, og hvad står man tilbage med? Hvor er det, EU kan sætte ind med mere styrke og på hvilken måde? EU's udenrigspolitik får ikke så gode karakterer i Berlingskes leder i dag.

Udenrigsministeren: Jeg vil lige gribe fat i det, som Søren Søndergaard siger om Rusland. For det første er jeg helt enig i, at de sanktioner, som vi kæmpede hårdt for at få indført efter giftattentatet på Navalnyj i august, ikke kan stå alene. Sanktioner er ikke et mål i sig selv. Det er jeg sådan set helt enig i analysen af. Derfor er der også behov for at se på, hvordan vi kan støtte civilsamfundet i Rusland og sikre, at deres grundlæggende rettigheder respekteres: forsamlingsfrihed, ytringsfrihed, demokratiske rettigheder. Det bliver utvivlsomt et vigtigt punkt i debatten på rådsmødet, hvordan EU kan gøre det bedre.

Den politiske oppositions manøvrerum begrænses voldsomt i Rusland i øjeblikket. Det gælder også for civilsamfundsorganisationerne, som jeg selv mødtes med for nylig, da jeg besøgte Rusland, hvor jeg også havde møde med udenrigsminister Sergej Lavrov. Det er virkelig vigtigt, at vi sætter ind for at støtte menneskerettigheder og demokrati. Vi må se på alle muligheder for støtte til det russiske civilsamfund – hvad der kan lade sig gøre. Jeg er i hvert fald åben over for alle gode ideer.

Når det gælder vaccinesamarbejde, står vi midt i en global pandemi, og hvis Rusland kan bidrage til at bekæmpe den, er det naturligvis meget velkomment. Men det er også klart, at vi har et konkret vaccinesamarbejde med Rusland, og jeg synes også, at det er lidt præmaturligt i forbindelse med det. Men Rusland deler jo vores interesser for at få nedkæmpet covid-19 så hurtigt som muligt. Vi har også den grønne dagsorden til fælles. Alligevel lader det til, at intet af dette er i fokus. Vi ville jo gerne afprøve mulighederne med Borrells besøg, men som det ser ud nu, er de der ikke. Tværtimod må man sige, at det er besværligt med Rusland i øjeblikket på alle fronter, og det skal vi selvfølgelig tage bestik af. Derfor er det meget betimeligt, at vi får en realistisk diskussion på rådsmødet om Rusland anno 2021.

2. Strategisk kompas

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3785 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udenrigsministeren: Det andet punkt på mødet har fokus på udviklingen af EU's strategiske kompas, som skal angive retningen for den videre udvikling af EU's forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde. Den overordnede målsætning med kompasset er at styrke den fælles strategiske kultur og skabe en ramme for de mange nye EU-initiativer inden for det forsvars- og sikkerhedspolitiske område. Kompasset skal ses som en konkret opfølgning på EU's globale strategi fra 2016, hvor man bl.a. blev enige om at styrke det forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde inden for EU.

Regeringen har spillet aktivt ind i processen, hvor vi kan. Vi har bl.a. fokuseret på at sikre, at kompasset ikke kun skal indkredse militære trusler, men også ikke-militære trusler. F.eks. ved at sikre mere robuste og modstandsdygtige europæiske samfund; effektiv udnyttelse af den cyber-diplomatiske værktøjskasse og nye redskaber mod hybride trusler. Vi har også understreget behovet for et stærkere samarbejde mellem EU og NATO, for civil krisestyring og for imødegåelse af migration.

Der er overordnet opbakning til udviklingen af kompasset blandt medlemsstaterne. Nogle af dem har dog været bekymrede for, om udviklingen af EU's forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde vil ske på bekostning af det transatlantiske samarbejde. Den bekymring deler jeg dog ikke.

Fra regeringens side støtter vi, at EU skal tage større ansvar for egen sikkerhed. Udviklingen af det strategiske kompas er et skridt i den rigtige retning. Men det er vigtigt, at udviklingen af kompasset og EU's forsvars- og sikkerhedspolitik sker i tæt samarbejde med strategiske partnere som NATO, FN og naturligvis USA, således at det netop derved ikke får negative konsekvenser for det transatlantiske samarbejde.

Udviklingen af det strategiske kompas er stadig i begyndelsesfasen, og jeg forventer, at kompasset først vil blive vedtaget i første halvår af 2022 under det franske EU-formandskab. Så vi er endnu på et tidligt stadium.

Danmark vil som udgangspunkt kunne deltage i udviklingen af kompasset. Grundet forsvarsforbeholdet vil vi dog ikke have mulighed for at deltage i samtlige aktiviteter – f.eks. ikke EU's militære operationer eller PESCO-samarbejdet. Men vi vil naturligvis aktivt træde ind og præge debatten om EU's forsvars- og sikkerhedspolitiske udvikling, hvor vi kan, så danske interesser varetages.

Udvalget havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Hongkong

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3785 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udenrigsministeren: Hongkong udgør denne gang et fuldt dagsordenspunkt. Det er på høje tid. Jeg har længe presset på for en politisk substansdrøftelse af Hongkong med mine udenrigsministerkolleger.

Udviklingen i Hongkong går desværre fortsat i den forkerte retning, og som jeg har redegjort for flere gange her i udvalget, er jeg bestemt ikke optimistisk i forhold til situationen. Især er jeg bekymret over de fortsatte arrestationer og hårde domme mod Hongkongs egne borgere, og jeg er bekymret for retsvæsenets uafhængighed og udviklingen frem mod det udskudte valg til den lovgivende forsamling til september. Jeg gjorde min og EU's bekymring over udviklingen i Hongkong meget klar over for den kinesiske udenrigsminister på mit telefonmøde den 22. januar.

Nu er det på tide, at EU følger op med yderligere tiltag i opfølgning på rådskonklusionerne om Hongkong fra sidste sommer. Konkret mener jeg, at EU og medlemsstaterne bør foretage en fuld gennemgang af relationen til og samarbejdet med Hongkong og vurdere, om der i lyset af den politiske udvikling er behov for yderligere tilpasning. Det vil være mit budskab på rådsmødet. Jeg har også drøftet det direkte med EU's udenrigsrepræsentant, Josep Borrell. Der vil dog næppe være bred tilslutning til de synspunkter på kort sigt, idet flere lande mener, at der endnu ikke er behov herfor.

På mødet vil vi gøre status over udviklingen og implementeringen af EU's rådskonklusioner siden indførelsen af den nationale sikkerhedslov. Det er vigtigt for regeringen, at alle medlemslande fuldt ud implementerer rådskonklusionerne fra juli 2020. Dernæst skal vi se fremad, og jeg forventer en drøftelse af yderligere handlingsspor. Jeg er glad for den brede politiske opbakning til regeringens linje i forhold til Hongkong, og regeringen handler helt i tråd med vores fælles folketingsvedtagelse, V44, lige før jul.

Søren Søndergaard: Jeg bakker op om det, ministeren siger. Blot et spørgsmål om, hvorvidt ministeren eventuelt vil tage op, at vi i Folketinget har to medlemmer, som Kina har sat på en sort liste. Vil det komme op i forbindelse med mødet? Og kan ministeren i øvrigt give en status over sagen?

Katarina Ammitzbøll: Jeg sætter stor pris på, at ministeren har så klart fokus på denne sag også i EU, og at man vil tage sommerens rådskonklusioner op. Men hvad vil man gøre med dem – efterse, at de er blevet brugt? Eller er der noget, der skal styrkes?

Og selvfølgelig tak til Søren Søndergaard for opbakningen. Det er jo en ret ubehagelig situation at blive sat i, også når noget af det er på det et falsk og af medier forvrænget grundlag.

Udenrigsministeren: Søren Søndergaard spørger til status. Vi følger sagen meget nøje sammen med Justitsministeriet. Vi har jo i Danmark en grundlovssikret ytrings- og forsamlingsfrihed, og danske folketingsmedlemmer kan og skal naturligvis kunne mødes med, hvem de vil. Det står ikke til diskussion og er ikke til forhandling. Jeg vil også gerne anerkende den enstemmige opbakning i Folketinget. Man har tilkendegivet via en støtteerklæring til Uffe Elbæk og Katarina Ammitzbøll, at

folketingsmedlemmer frit skal kunne udøve deres parlamentariske hverv uden nogen form for frygt for repressalier. Vi arbejder naturligvis for helt at undgå retslige tiltag i sagen. Jeg har, som Søren Søndergaard også ved, redegjort i detaljer for dette i Det Udenrigspolitiske Nævn. Vi har bl.a. rejst sagen både over for regeringen i Beijing, den herværende kinesiske ambassadør og de rette myndigheder i Hongkong. Jeg har tillige drøftet sagen med EU's udenrigsrepræsentant, Josep Borrell. Samtidig er det jo ikke en sag, som vi fra dansk side har interesse i at eskalere, da det ville kunne modarbejde det udfald, vi ønsker at opnå. Derfor er det vigtigt, at vi bruger de diplomatiske kanaler som vi gør, samtidig med at vi klart og helt utvetydigt fortæller, hvad der gælder af værdier og regler i en retsstat som Danmark.

Til Katarina Ammitzbøll: Konklusioner handlede i høj grad at få resten af EU til at følge samme restriktive tilgang inden for eksport, som Danmark gør. Det er vigtigt, at vi holder landene op på, at rådskonklusioner skal gennemføres. Man skal kunne se effekten af dem. Det er første skridt, men jeg er nok nødt til at understrege, at der nødvendigvis ikke bliver enighed om de næste skridt på kort sigt, da nogle EU-lande mener, at vi allerede har taget tilstrækkeligt med skridt. Men så er desto vigtigere, at de skridt, vi allerede har vedtaget at tage, også gennemføres fuldt ud. Vi arbejder dog fra dansk side på, at EU anskuer forbindelser til Hongkong mere samlet – hvilke relationer og aftaler der findes – og justerer dem i lyset af den bekymrende udvikling.

4. Eventuelt

Myanmar

Udenrigsministeren: Endelig vil jeg nævne, at vi under punktet om aktuelle anliggender forventes at drøfte udviklingen i Myanmar. Med militærkuppet den 1. februar mod landets demokratisk valgte regering har den demokratiske udvikling lidt et meget alvorligt tilbageslag.

Danmark har i mange år aktivt støttet Myanmars befolkning i deres kamp for fuldbyrdet demokrati og forbedring af befolkningens levevilkår. Vi har nu besluttet at sætte alle danske udviklingsaktiviteter, der udføres gennem regeringen i Myanmar, i bero. Dermed sender vi et stærkt signal til den illegitime militærregering om, at Danmark ikke kan acceptere deres handlinger. Jeg ser med stor alvor på situationen.

På samme måde samlet EU på det stærkeste fordømt militærkuppet samt opfordret til omgående løsladelse af de civile ledere og genindsættelse af den civile regering i Myanmar.

Mit budskab til mine kolleger vil være, at vi må stå sammen om den processen fra nu af og fokusere på tiltag, som kan lægge pres på militæret, sikre løsladelse af civile ledere og en tilbagevenden til demokratiet.

Søren Søndergaard: Stor opbakning til ministerens håndtering. Det er klare meldinger.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 6. Uformel videokonference for EU's europaministre den 23. februar 2021

EUU alm. del (20) – bilag 296 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Covid-19-situationen gør, at der som udgangspunkt fortsat ikke afholdes fysiske rådsmøder. Der er tale om en forholdsvis kort dagsorden, men den rummer til gengæld vigtige emner. Vi skal bl.a. drøfte dagsordenen for det ekstraordinære møde i det Europæiske Råd, handlingsplanen for europæisk demokrati, Konferencen om Europas Fremtid og forholdet mellem EU og Storbritannien. Jeg forventer, at forberedelsen af det ekstraordinære topmøde bliver hovedemnet for videokonferencen. Alle punkter forelægges til orientering.

1. Forberedelse af den uformelle videokonference for medlemmer af Det Europæiske Råd den 25.-26. februar 2021

– *Politisk drøftelse*

Videokonference 23/2-21 – almindelige anliggender – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udenrigsministeren: På mødet skal vi drøfte udkast til EU-27-erklæring fra den uformelle videokonference for stats- og regeringschefer, der finder sted den 25.-26. februar. Den uformelle videokonference forventes denne gang at bestå af to sessioner, der finder sted henholdsvis torsdag eftermiddag og fredag formiddag.

Jeg forventer, at drøftelsen torsdag vil fokusere på EU's covid-19-koordination og sundhedssamarbejdet mere generelt. Drøftelsen ventes at koncentrere sig om nationale tiltag, best practices fra medlemslandene, udrulningen af vacciner og mulighederne for at øge produktionen.

Vi står fortsat i en meget kritisk situation. De omfattende restriktioner i mange lande har stabiliseret smittetrykket. Men de forskellige mutationer i virus er en trussel, som vi skal tage os i agt for. Derfor er det afgørende, at vaccineudrulningen accelereres.

Regeringen gør alt for at sikre, at der bliver opbygget størst mulig kapacitet til produktion af vaccinerne. Kommissionen, Danmark og flere andre medlemslande arbejder på højtryk, og der bliver lagt stort pres på vaccineproducenterne. Der er dialog med Kommissionen om at iværksætte initiativer, som kan øge tilgangen af vacciner, herunder opskalering af produktion og indkøb af yderligere vacciner.

Statsministeren har sammen med kolleger fra Grækenland, Østrig og Tjekkiet taget kontakt til kommissionsformand Ursula von der Leyen for at opfordre til, at man allerede nu går i dialog med producenter af kommende vacciner, så problemerne kan løses, før de opstår. Behovet for at opretholde tempo i forhandlingerne om nye lovende vaccinekandidater er også blevet fremhævet. I forlængelse af covid-19-drøftelsen vil stats- og regeringscheferne desuden have en generel drøftelse af det europæiske sundhedssamarbejde med fokus på de første erfaringer med pandemien.

Fredag vil stats- og regeringscheferne have en strategisk drøftelse af EU's forsvar- og sikkerhedspolitik. Drøftelsen forventes at fokusere på EU's samarbejde med strategiske partnere som NATO, FN og USA. Emner som kapabilitetsudvikling og EU's modstandsdygtighed kan også komme op.

Fra dansk side bakker vi op om, at EU tager et større ansvar for egen sikkerhed. På den uformelle videokonference vil jeg derfor aktivt støtte et øget fokus på EU's modstandsdygtighed – især over for cyberangreb og hybride trusler. Herudover er der lagt op til en rammesættende drøftelse af EU's strategiske kompas, hvilket jeg redegjorde for under forelæggelsen af udenrigsministtermødet.

Jeg forventer afslutningsvis, at der på den uformelle videokonference for stats- og regeringschefer vil være en strategisk drøftelse om EU's Sydlige Naboskab. Kommissionen vil sammen med den Fælles Udenrigstjeneste forud for mødet præsentere en fælles meddelelse om det sydlige nabo-skab, som vil danne grundlag for drøftelsen.

Fra dansk side støtter vi, at EU's engagement styrkes. Vi vil arbejde for, at samarbejdet i højere grad fremmer Europas strategiske interesser – herunder især hvad angår migration og klima. Det sydlige nabo-skab blev senest drøftet i Det Europæiske Råd i december 2020, og jeg forventer derfor ikke ny erklæringstekst herom.

Frem mod mødet vil regeringen som altid gå aktivt ind i drøftelserne af erklæringsteksten og søge at fremme danske interesser mest muligt.

Jan E. Jørgensen: Jeg vil godt spørge til vaccinerne. Jeg ved ikke, hvor meget mere ministeren ved end os andre, men nu prøver jeg. Vi bakker jo op om strategien om, at EU købte ind sammen. Det var klogt, at man satsede på en bred vifte af forskellige vacciner, fordi der er ikke nogen, der har en krystalkugle, som kunne vise, hvilke vaccine der ville blive godkendt først. Så rigtig mange ting er gået godt. Men vi kan jo se nu, at vi ikke får det antal vacciner, vi skulle have haft ifølge kontrakterne – og heller ikke i det tempo, vi skulle have haft dem. Senest er det vaccinen fra Moderna, hvor vi skulle have fået 48.000 doser i næste uge, men nu kun får det halve og tilmed en uge forsinket. Det er jo noget skidt. Og der er blevet rejst en kritik af den måde, som kontrakterne er blevet formuleret på fra EU's side, hvor de nærmest har form af hensigtserklæringer om, at vaccineproducenterne skal gøre deres bedste hurtigst muligt og med mest muligt – i den dur – og ikke mere faste krav til antal og tidspunkt og bod, hvis vi ikke modtager vaccinerne til tiden. Har de historier noget på sig? Er det noget, ministeren kan delagtiggøre udvalget i?

Søren Søndergaard: I forlængelse af den diskussion, vi havde under det tidligere punkt om sanktioner over for Rusland, vil jeg høre, hvordan det står til med den diskussion om Tyrkiet, der mig bekendt har været oppe på to tidligere rådsmøder, og som er udsendt. Jeg ved ikke, om den er udsendt til dette eller næste møde. Hvornår kommer det op? Undertrykkelsen i Tyrkiet fortsætter jo på livet løs. I øjeblikket ser vi, at det eneste akademiske åndehul, der er gået fri, nemlig universitetet i Bosphorus, nu er ved at blive islamiseret. Der er store protester, og Tyrkiets præsident, Recep Tayyip Erdoğan, banker løs. Vi har set fængselsdomme af en længde, der desværre får Navalnyjdommene i Rusland til blegne – ikke fordi man skal sammenligne, men når en redaktør, der i øvrigt befinder sig i Tyskland, bliver idømt 27 års fængsel for at have afsløret, hvordan den tyrkiske sikkerhedstjeneste samarbejdede med Islamisk Stat, så er det jo et utroligt overgreb på pressefriheden. Erdoğan har dertil været leveringsdygtig i udtalelser om den tyske kansler Angela Merkels forhold til nazismen og Hollands forhold til nazisme samt den franske præsidents mentale tilstand og hvilke hospitaler, han burde befinde sig på. Det er ganske vist rigtigt, at Tyrkiet på det seneste over for EU har meddelt, at man vil være EU's bedste venner, men den går jeg ikke ud fra, at no-

gen hopper på. Undertrykkelsen fortsætter jo i Tyrkiet, ligesom angrebene i de besatte områder i Afrin i Syrien fortsætter med voldtægter og forsvindinger og nedskydninger af folk. Så kan udenrigsministeren lige give en status over, hvordan det står til med det punkt i forhold til det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 25. og 26. februar?

Alex Ahrendtsen: Jeg tror, at man skal være særdeles glad for EU for at kunne sige, at EU's vaccinehåndtering har været en succes. Ursula von der Leyen har da også været på retræte og har beklaget håndteringen. Det giver mig anledning til at spørge, om ministeren og regeringen har overvejet, hvorvidt man en anden gang måske skulle handle nationalt. Der er jo en lang række nationer, som har succes med det – som har fået vacciner hjem og har fået rullet dem ud ret hurtigt, mens vi andre har været lidt hæmmet af, at vi har puljet det sammen i EU og dermed også har været afhængige af, at EU har styr på det, hvilket de så ikke har haft. Har det givet anledning til overvejelser om, hvorvidt man burde handle lidt mere nationalt i sådanne henseender?

Udenrigsministeren: Først til Jan E. Jørgensen: Vi er i denne tid alle stærkt optagede af, hvordan vi får udrullet vaccinerne hurtigst muligt, og hvordan vi får de nødvendige leverancer så tidligt som muligt. Det er jo ikke, fordi vi ikke har opkøbt tilstrækkeligt med vaccineoptioner. Jeg tror, at EU samlet set har indkøbt en fjerdedel af verdens vacciner, så der er ikke noget land eller nogen region i verden, der har købt mere end EU. Men det er jo afgørende, at vi modtager vaccinerne rettidigt, så vi kan få pandemikontrollen til at fungere og få vaccineret befolkningen hurtigst muligt. Så det er vi stærkt optagede af i regeringen. Vi afsøger selvfølgelig alle muligheder.

Jan E. Jørgensen og Alex Ahrendtsen spørger, om man ikke kunne have udformet kontrakterne anderledes. Det er muligvis rigtigt. Et af hovedproblemerne er, at producenternes leveringer pludselig bliver lavet om. Det fungerer ikke godt. Man har åbenbart opfattet standardformuleringerne forskelligt. Jeg tror, at vi skal gennemføre en meget grundlæggende evaluering bl.a. af kontraktforhandlingerne, kontraktretten og formuleringerne, når der bliver mulighed for det.

Lige nu er vi først og fremmest optagede af at sikre leverancer af vacciner til Danmark og andre EU-lande så hurtigt, som det kan lade sig gøre. Vi har i dialog med Kommissionen afsøgt alle tænkelige initiativer, som er med til at øge adgangen af vacciner. Vi har f.eks. fra EU's side lagt pres på AstraZeneca efter deres melding om reducerede leverancer, og firmaet har som resultat af det pres justeret deres reduktion, så EU får 9 mio. flere vaccinedoser end først meldt ud. Der er også fokus på at undgå fremtidige leveranceproblemer. Vi har – for at sige det mildt – været stærkt optagede af at undersøge mulighederne for opskalering af produktion af de vacciner, der allerede er godkendt i EU. EU-Kommissionen undersøger løbende muligheder for nye indkøbsaftaler. Så alt bliver vendt for at se på, om vi kan komme hurtigere i mål med udrulningen.

Samlet har EU bestilt 2,3 mia. doser. Som vi forstår det, vil der komme et stort antal i andet kvartal i år. Men der er behov for mere håndfast at planlægge vores vaccineudrulning sammen med de andre medlemslande. Regeringen har et mål om, at Danmark skal kunne vaccinere 100.000 om dagen. Men det kræver, at vi får vaccinerne.

Alex Ahrendtsen spørger, om Danmark havde stået bedre, hvis det havde været alles kamp mod alle. Det er svært at filosofere over. Det tror jeg ikke. Vi er jo ikke ude af pandemien. Vi ser lige nu meget farlige mutationer, og muligvis er den vaccine, vi får, ikke effektiv mod alle nye mutationer –

de brasilianske, sydamerikanske og andre, vi ikke kender endnu. Så det med at få vaccineret alle uden for landet så hurtigt som muligt er i vores egen interesse. Men vi skal være bedre til at sørge for forsyningssikkerheden i Danmark og i EU. Det var kritisk med værnemidlerne i begyndelsen af pandemien; nu handler det så om vacciner, produktionskapacitet og udviklingskapacitet. Vi må kigge på vores sårbarhed og sikre vores forsyningslinjer til, hvis vi skulle komme i anden, tredje, fjerde og femte bølge af corona – eller til hvis vi kommer ud for nye mutationer eller for den sags skyld nye pandemier. Regeringen fokuserer meget på, hvad vi kan lære i den forbindelse.

Til Søren Søndergaard vil jeg bare sige, at jeg deler mange af bekymringerne. Jeg er stærkt bekymret over udviklingen i Tyrkiet. Nu er det ikke på dagsordenen til Det Europæiske Råds møde her i februar, men på et senere møde. Men nødvendigheden af, at vi løbende drøfter det og holder fast i den dagsorden, deler jeg fuldstændig med Søren Søndergaard. For at gøre et langt svar kort vil jeg sige, at jeg glæder mig at vende tilbage til at drøfte Tyrkiet, når det er på dagsordenen.

Jan E. Jørgensen: 2,3 mia. er jo mere end vi har brug for, så der vil jo under alle omstændigheder være nogle doser tilovers, som vi jo så kan donere til Afrika og andre steder, hvor man ikke har haft mulighed for at købe ind på samme måde som os. Jeg vil lige spørge til den russiske vaccine, Sputnik V. Er der drøftelser om, hvorvidt vi skal købe den? Umiddelbart ser det jo ud til, at den fungerer ganske udmærket og har en ret høj beskyttelse, i hvert fald sammenlignet med vaccinen fra AstraZeneca. Hvordan forholder Danmark sig til det? Jeg har selv sagt, inspireret af Jørgen Ryg, at vi jo ikke skal snakke med vaccinen, så om den kommer fra Rusland eller Storbritannien, eller hvor den nu kommer fra, kan jo i princippet være underordnet, så længe den er godkendt af Det Europæiske Lægemiddelagentur. Måske kunne den endda blive produceret på en fabrik i EU, så vi er sikre på, at det bliver gjort ordentligt. Russerne har jo desværre en kedelig historik med ikke at være så voldsomt åbne om ulykker og fejl.

Jeg vil også gerne spørge til den kritik, der har været af, at vi muligvis har været for nærige i EU. Fra Danmarks side blev der lagt vægt på, at pengene til vaccineprogrammet i videst muligt omfang skulle findes inden for det eksisterende EU-budget. Der er måske andre, som har været mindre nærige eller har betragtet det som en investering at få gang i samfundene så hurtigt som muligt. For det var jo heller ikke gratis at lukke samfundet ned, som du ved alt om.

Søren Søndergaard: Jeg vil bare sige tak til ministeren, og hvis punktet ikke er på dagsordenen, så har ministeren selvfølgelig ikke forberedt sig på det. Men jeg skal bare lige have afklaret, om jeg husker rigtigt, når jeg mener, at det på forrige møde blev besluttet at Tyrkiet skulle op på det kommende møde, og at det på sidste møde blev besluttet, at det skulle op på et kommende møde. Er det så nu til mødet til marts, hvor det vil endelig vil komme på dagsordenen?

Udenrigsministeren: Til Jan E. Jørgensen: At få vacciner godkendt af Det Europæiske Lægemiddelagentur tager tid. Der kræves mange undersøgelser og procedurer, så hvis vi skulle have brugt Sputnik V, skulle vi være begyndt på et tidligere tidspunkt.

Har vi været for nærige? Det er altid en sund tilgang at være opmærksom på, hvordan man bruger pengene. Men jeg tror, at vi kommer til at evaluere, hvordan Kommissionen på vores vegne har håndteret kontraktforhandlinger og vaccineaftaler. Vi skal også have det bredere samarbejde i EU om sundhedskrisen evalueret, så vi kan lære af det. Det koster jo, som Jan E. Jørgensen selv er

inde på, mange penge at holde samfundet delvist nedlukket og have restriktioner. Dermed kan man spare mange penge på at få vaccinerne hurtigt ind. Det er vi enige i. Derfor bruger vi også alle kræfter på undersøge, hvordan vi kan få vaccinerne hurtigst muligt til landet og til EU som sådan.

Til Søren Søndergaard: Som jeg har forstået det, er det hensigten, at Tyrkiet kommer på dagsordenen på DER-mødet til marts, om end det ikke er endeligt besluttet.

2. Konferencen om Europas Fremtid

– *Information fra formandskabet*

KOM (2020) 0027

Videokonference 23/2-21 – almindelige anliggender – bilag 1 (sammenotat side 4)

Udenrigsministeren: Selv om vi ikke er helt i mål med Konferencen om Europas fremtid endnu, tegner der til at være bevægelse i forhandlingerne mellem institutionerne om de fælles rammer. Som vi før har drøftet, er det især formandsspørgsmålet, der har gjort det svært at nå til enighed mellem institutionerne. Nu arbejdes der på et kompromis med et delt formandskab bestående af formanden for Rådet, formanden for Europa-Parlamentet og kommissionsformanden. Formændene vil blive understøttet af en slags bestyrelse, der skal stå for den daglige tilrettelæggelse og ledelse af arbejdet i forbindelse med Konferencen.

Dén løsning er der opbakning til i Rådet, selv om det ikke er den foretrukne model. Nu må vi så se, om også Europa-Parlamentet og Kommissionen kan blive enige.

Skulle det lykkes at blive enige om formandsspørgsmålet, vil der stadig være en række praktiske spørgsmål, som skal på plads, inden konferencen for alvor kan gå i gang. Vi er desuden stadig udfordret af covid-19-situationen og de medfølgende restriktioner. Der bliver derfor nok først tale om en officiel lancering af konferencen til maj. Det kan dog være, at der bliver mulighed for at tage hul på debatten gennem virtuelle borgerdialoger og online-debatplatforme inden da.

Uanset hvornår konferencen måtte gå i gang, har regeringen gjort sig nogle overvejelser om sine prioriteter. Dem har vi vendt flere gange. Både her og i forbindelse med forespørgselsdebatten i februar sidste år. Konferencen bør efter min opfattelse fokusere på politisk indhold og på, hvordan EU bedst leverer konkrete resultater til gavn for borgerne. Derfor er det vigtigt, at konferencen indrager borgere og nationale parlamenter i en bred EU-debat om, hvad de helt konkret ønsker af EU. Det vil bidrage til at sikre, at EU fokuserer på dét, der reelt betyder noget for borgerne. Det betyder samtidig, at jeg ikke mener, at konferencen skal bruge kræfter på institutionelle reformer. Det går det store flertal af borgerne nemlig ikke op i. Derfor skal vi også undgå, at konferencen kommer til at handle om traktatændringer, som trækker politisk energi væk fra dét, der virkelig betyder noget: At levere reelle, politiske resultater.

Der er nogle emner, som vi fra regeringens side synes, at det er særligt vigtigt at rette fokus på: klimaet, migration, demokratiske værdier, større åbenhed i EU, bekæmpelse af social dumping og bekæmpelse af skatteundgåelse. Men vi skal selvfølgelig være forberedt på, at andre lande har andre prioriteter, som kan komme på bordet under konferencen. Dem vil vi tage stilling til undervejs.

De nationale parlamenter er tiltænkt en central rolle på konferencen og vil komme til at deltage og tale i egen ret. Derfor vil jeg også meget gerne høre fra jer, hvad Folketingets prioriteter for konferencen er, og om I har gjort jer konkrete overvejelser om, hvordan I vil bruge jeres platform på konferencen.

Selv om vi har hver sin plads og rolle på konferencen, ser jeg frem til løbende at drøfte udviklingen om den med jer og til at holde en tæt dialog. Det er ikke mindst vigtigt i lyset af den komprimerede proces på omkring ét år, hvor vi skal nå at inddrage borgerne i debatterne både på EU-plan og i Danmark. Jeg kan forestille mig, at udvalget og regeringen har en del overlappende prioriteter – om for eksempel klima og åbenhed – som vi kan samarbejde om. Det ser jeg frem til.

Jan E. Jørgensen: Venstre er enige i, at konferencen ikke skal fokusere på traktatændringer. Man kan godt reformere EU uden at lave en ny traktat, ligesom man kan reformere det kommunale selvstyre og hvordan, kommunerne går til opgaverne, uden at man behøver at ændre styrelsesloven, og ligesom vi kan reformere alt mulig andet i Folketinget, uden at vi behøver at ændre grundloven. Full opbakning til den linje fra Venstres side.

Udenrigsministeren: Tak for opbakningen. Det er rigtigt, at der i den nuværende traktat ligger mange muligheder, også hvis man nu vil overgå til flertalsafgørelser og gøre det ved enstemmighed, bare for at tage et eksempel. Traktaten rummer mange muligheder allerede, så det vil være rigtig ærgerligt, hvis man skal bruge tiden på at diskutere traktatændringer i en lang proces, som vil kræve, at alle bliver enige, når vi i stedet burde levere resultater på de områder, som bekymrer borgerne. Så vi håber, at vi med denne tilgang kan levere noget værdifuldt set fra dansk side ind til denne conference, som forhåbentlig snart kommer i gang.

3. Handlingsplanen for europæisk demokrati

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0790

Videokonference 23/2-21 – almindelige anliggender – bilag 1 (sammenotat side 6)

Udenrigsministeren: På rådsmødet forventer jeg en første drøftelse af handlingsplanen for europæisk demokrati, som blev præsenteret af Kommissionen i december. Det er en slags katalog over forskellige områder, hvor Kommissionen vurderer, at der er behov for at sætte ind for bedre at beskytte det europæiske demokrati mod en række trusler. Overordnet er der tre målsætninger: For det første at fremme frie og retfærdige valg samt stærk demokratisk deltagelse. For det andet at støtte frie og uafhængige medier. For det tredje at bekæmpe desinformation.

For regeringen er det afgørende, at alle EU's medlemsstater er velfungerende demokratier, og at de lever op til EU's grundlæggende værdier. Som I ved, er det også noget, som jeg personligt går meget op i. Jeg har bl.a. arbejdet aktivt for at få etableret den retsstatsmekanisme, der blev vedtaget i december. Den skal være med til at sikre, at de demokratiske spilleregler overholdes. Jeg er helt enig med Kommissionen i, at der er behov for øget handling på flere områder for at sikre modstandsdygtigheden af EU's demokratier. Vi skal beskytte integriteten af europæiske valg. Vi skal sikre pluralisme i en digital medievirkelighed. Og vi skal bekæmpe desinformation. Det vil jeg bakke stærkt op om i arbejdet med demokratihandlingsplanen. Og jeg vil bl.a. have fokus på videreudviklingen af EU's værktøjskasse for at bekæmpe udenlandsk indblanding og påvirkningskampagner.

Jeg ser Kommissionens handlingsplan som et vigtigt initiativ, der desværre er nødvendigt i lyset af de udfordringer, som vores demokratier står over for. Derfor vil jeg på rådsmødet udtrykke støtte til handlingsplanen. Og jeg vil se frem til, at de konkrete forslag, som handlingsplanen beskriver, bliver fremsat, så vi kan gå mere i dybden med dem. Regeringen vil tage stilling til initiativerne i takt med, at de bliver fremsat, og vi vil naturligvis inddrage Europaudvalget som vanligt.

Henrik Vinther: Et afklarende spørgsmål. Jeg deler de prioriteter, som både Kommissionen og regeringen lægger op til. Men mener ministeren, at det er behov for en samlet dansk tilgang til, hvad man ønsker at prioritere i den forbindelse?

Udenrigsministeren: En af de ting, jeg er optaget af, er at forebygge nye problemer på retsstatsområdet. Det vil bidrage til at forsvare vores demokratier både mod interne og eksterne udfordringer, hvilket der er stærkt behov for. Et af de mål, der er en mærkesag for Danmark, er at styrke mediefriheden og mediepluralismen. Mediefrihed og mediepluralisme er jo med til at sikre, at overgreb eller overtrædelse af retsstatsprincipper kommer frem i lyset. Et andet mål er også at imødegå forkert og vildledende information, som kan underminere tilliden til de demokratiske institutioner. Man kan så sige, at handlingsplanen i sig selv ikke løser alle udfordringer, men jeg synes, at det er et vigtigt supplement til mange af de initiativer, som vi også selv tager.

Demokratiets modstandskraft kan ikke sikres ved et enkeltstående initiativ, det bliver også understreget med kraft. Der skal flere initiativer til som omfatter både lovgivning, støtte, monitorering og adresserer de forskellige udfordringer. Hvis man gør det, vil det kunne mindske risikoen for illegitim påvirkning af vores demokratier udefra. Det er noget, vi skal tage meget alvorligt. Vi så, hvordan

der var russisk indblanding i amerikanske valg. Det er dokumenteret sort på hvidt. Andre aktører med andre hensigter stod for indblanding i Brexit-afstemningen.

Jeg er ligesom Henrik Vinther enig i Kommissionens tilgang. Dens prioriteter er meget fornuftige, og Danmark kan støtte dem. Hvis jeg ikke svarede på spørgsmålet, må Henrik Vinther lige vende tilbage.

4. Forholdet mellem EU og Storbritannien

– *Orientering*

KOM (2020) 0856 og KOM (2020) 0855

Videokonference 23/2-21 – almindelige anliggender – bilag 1 (samlenotat side 8)

EUU alm. del (2020-21) – bilag 207 (notat af 29/12-20 vedr. aftalen mellem EU og Storbritannien)

EUU alm. del (2019-20) – bilag 428 (fortroligt udvalgsrådsreferat side 640)

Udenrigsministeren: Brexit-aftalens endelige ikrafttrædelse afventer Europa-Parlamentets godkendelse, som ventes at finde sted i løbet af foråret. Den midlertidige ikrafttrædelse løber frem til den 28. februar og vil formentlig skulle forlænges et par måneder, indtil alle officielle sprogversioner og jurist-lingvist-gennemgangen er på plads.

Samlet set er aftalen kommet rimelig godt fra start på EU-siden i det nye år. Som forventet har der været behov for en række tilpasninger til de nye rammevilkår med Storbritannien som tredjeland, der jo følger af, at Storbritannien har forladt det indre marked og EU's toldunion. Der har været en del udfordringer med grænsehåndteringen på britisk side i forbindelse med de nye administrative og kontrolmæssige barrierer i samhandlen. Noget af det drejer sig om tilpasning til nye rammevilkår. Men meget af det er markante og permanente forringelser i samhandelsvilkårene for britiske virksomheder. Det er den uundgåelige konsekvens af Brexit.

I Danmark er overgangen forløbet mere gnidningsfrit, idet myndighederne i samarbejde med virksomhederne har været godt forberedte på de nye rammevilkår. Det ændrer dog ikke på, at også danske virksomheder mærker konsekvenserne af Brexit.

På rådsmødet forventes en foreløbig status over de første erfaringer samt det videre arbejde med gennemførelsen af Brexit-aftalen. Det drejer sig bl.a. om etablering af organisatoriske strukturer såvel som aftalens mekanismer for overvågning, efterlevelse, tvistbilæggelse og sanktioner.

Regeringen er meget opmærksom på balancen mellem rettigheder og pligter i aftalen med fair konkurrencevilkår og stærke håndhævelsesmekanismer, der sikrer mod dumping af standarder og urimelig statsstøtte. Det er derfor vigtigt med en effektiv udmøntning af de aftalte mekanismer og processer, så vi kan få lagt et holdbart grundlag for vores fremtidige forhold til Storbritannien.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

a) Orientering om kommende dom: Sag C-746/18 (logning)

EUU alm. del (2018-19) – bilag 567 (notat om domstolens præjudicielle sag)

Udenrigsministeren: Under siden sidst vil jeg på vegne af justitsministeren kort nævne en præjudiciel sag ved EU-Domstolen om de estiske regler om adgang til loggede oplysninger, sag C-746/18, H.K. Europaudvalget er tidligere blevet orienteret om sagen, senest på mødet den 1. oktober 2020.

EU-Domstolen har nu meddelt, at den vil træffe afgørelse i den estiske sag den 2. marts 2021. Afgørelsen i den estiske sag kommer i forlængelse af EU-Domstolens dom af 6. oktober 2020 om de belgiske og franske logningsregler. Danmark og en række andre medlemsstater har også afgivet indlæg i sagen om de estiske regler.

Når dommen foreligger, vil Justitsministeriet overveje, om den får betydning for den kommende revision af de danske logningsregler mv. Justitsministeren vil til foråret præsentere en skitse for den kommende revision og vil i øvrigt orientere om det videre arbejde med logning ved forelæggelsen den 4. marts af dagsordenen for mødet den 11.-12. marts i Rådet vedrørende retlige og indre anliggender.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 7. Uformel videokonference for EU's undervisningsministre den 19. februar 2021
EUU alm. del (20) – bilag 296 (kommenteret dagsorden)

Børne- og undervisningsministeren: Det portugisiske EU-formandskab har indkaldt til uformel videokonference på uddannelsesområdet den 19. februar 2021. Videokonferencen erstatter det rådsmøde, der skulle have været afholdt samme dag.

Jeg vil benytte lejligheden til at orientere udvalget om et andet punkt, som ikke er på dagsordenen for videokonferencen, men som forventes vedtaget efterfølgende ved skriftlig procedure. Der er stadig nogle udeståender i forhandlingerne, som forventes afklaret på Coreper-mødet i næste uge. Der er dog også en mulighed for, at punktet må udskydes yderligere, hvis der ikke opnås enighed.

1. Lighed i adgang, inklusion og succes for alle inden for uddannelse

– *Politisk drøftelse*

Videokonference 19/2-21 – uddannelse m.v. – bilag 1 (samlenotat side 2)

Børne- og undervisningsministeren: Eneste punkt på dagsordenen for videokonferencen er en politisk drøftelse af lighed for alle med hensyn til adgang til, inklusion i og succes inden for uddannelse. Her vil medlemsstaterne udveksle erfaringer og drøfte, hvad vi har gjort og vil gøre for at styrke de tre ting, og hvordan EU-landene kan samarbejde om dem, herunder i lyset af corona-epidemien.

Det er et supervigtigt emne. Fra dansk side forventer vi at lægge vægt på betydningen af gode dagtilbud for at give alle en lige start i livet og samtidig understrege vigtigheden af, at der er gode uddannelses tilbud i hele landet og til alle aldersgrupper. Ikke for mindst de lavtuddannede, der rammes hårdest af coronakrisen. Endelig vil vi lægge vægt på betydningen af at kunne udveksle erfaringer med andre europæiske lande om effekterne af coronakrisen på uddannelsesområdet, herunder i forhold til hvordan man modvirker læringstab og faren for mistrivsel hos børn og unge.

Debatten skal give input til nogle rådskonklusioner, der forventes at blive vedtaget på rådsmødet til maj.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Rådsresolution om en strategisk ramme for det europæiske samarbejde inden for uddannelse på vej mod det europæiske uddannelsesområde og videre

– *Punktet er ikke på dagsordenen for den uformelle videokonference den 19. februar 2021, men forventes vedtaget i skriftlig procedure*

KOM (2020) 0625

Videokonference 19/2-21 – uddannelse m.v. – bilag 1 (samlenotat side 4)

Børne- og undervisningsministeren: Rådsresolutionen er som nævnt ikke på dagsordenen for den uformelle videokonference, men forventes at skulle vedtages efterfølgende via skriftlig procedure. Som jeg også nævnte, er der endnu ikke opnået fuld enighed om det hele, især hvad angår nogle af indikatorerne i rådsresolutionens bilag II, men jeg nævner den nu, så udvalget er orienteret.

Rådsresolutionen indeholder fem strategiske prioriteter for samarbejdet frem mod 2030 som en slags hovedoverskrifter for, hvad EU-landene skal arbejde sammen om – under fuld respekt for, at uddannelse er national kompetence. Disse er:

- 1) at forbedre kvalitet, lighed, inklusion og succes for alle inden for uddannelse;
- 2) at virkeliggøre livslang læring og mobilitet for alle;
- 3) at styrke kompetencer og motivation inden for underviserprofessionen;
- 4) at styrke de europæiske videregående uddannelser; og
- 5) at understøtte den grønne og digitale omstilling inden for og gennem uddannelse.

Prioriteterne skal nås ved at anvende kendte redskaber for gensidig læring fra den hidtidige strategiramme og via den åbne koordinationsmetode. Styrings-setuppet vil i høj grad forblive det samme som hidtil, indtil visionen om et europæisk uddannelsesområde forventes implementeret i 2025, hvorpå det vil blive revurderet.

I det, der er rådsresolutionens bilag II, opstilles også en række referencemål – indikatorer – for EU-landenes performance inden for forskellige aspekter af opnået uddannelsesniveau og deltagelse. Der er tale om mål for EU's gennemsnit og altså ikke konkrete kvantitative mål for det enkelte land. Det er især på dette punkt, der stadig er nogen uenighed mellem landene bl.a. i forhold til ambitionsniveau og aldersgrupper, der måles på. I forhold til samlenotatet kan formuleringerne af nogle af indikatorerne derfor stadig nå at ændre sig.

Regeringen forventer at støtte vedtagelsen af rådsresolutionen, da gensidig læring og erfaringsudveksling på uddannelsesområdet generelt og inden for de opstillede prioriteter specifikt er meget nyttig både for Danmark og EU. Regeringen støtter ligeledes tilgangen om, at der fastholdes kontinuitet i styringsstrukturen. Regeringen lægger samtidig vægt på, at det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet respekterer nærhedsprincippet og den nationale kompetence på uddannelsesområdet, og dataindsamlinger skal foregå med mindst mulige administrative omkostninger for medlemslandene.

Henrik Vinther: De indikatorer står jo meget klart. Ser ministeren en direkte kobling til, at man laver tilsvarende indikatorer i Danmark?

Børne- og undervisningsministeren: Nu skal vi jo se, hvordan det ender. Vi skal være opmærksomme på, at der er også relativt store forskelle mellem de europæiske lande, og der kan være dele, som ikke er relevant i en dansk sammenhæng. Og det er vigtigt for mig at understrege, at der jo et nærhedsprincip på dette område, og uddannelse er en dansk kompetence. Når det så er sagt, ville det ikke være meningsfuldt at tilslutte sig nogle indikatorer, hvis vi ikke selv i en eller anden udstrækning skulle bruge dem, så det er bestemt intentionen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 8. Uformel videokonference for EU's forskningsministre den 26. februar 2021

EUU alm. del (20) – bilag 296 (kommenteret dagsorden)

Uddannelses- og forskningsministeren forelagde dagsordenens ene punkt til orientering.

1. Genopretnings- og resiliensfaciliteten og Det Europæiske Forskningsrum: Synergier i forbindelse med investeringer og reformer

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0408

Videokonference 25-26/2-21 – konkurrenceevne – bilag 1 (samlenotat)

Uddannelses- og forskningsministeren: Det portugisiske formandskab har inviteret til en politisk drøftelse af synergier mellem investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten og Det Europæiske Forskningsrum, som er den politiske overliggende ramme for forsknings- og innovationssamarbejdet i Europa. Sidst jeg var her i udvalget i november, fortalte jeg om den nye vision for dette samarbejde, som vi vedtog rådskonklusioner om.

Som jeg nævnte for udvalget, bakker regeringen op om den nye vision. Det er vigtigt at anviser en strategisk retning for investeringer i forskning og innovation, så Det Europæiske Forskningsrum bidrager til at indfri EU's overordnede målsætninger. Det handler særligt om den grønne og den digitale omstilling og om at styrke Europas resiliens og beredskab over for fremtidige kriser, herunder på sundhedsområdet.

For at nå i mål med de grønne og digitale ambitioner i Det Europæiske Forskningsrum er det vigtigt, at medlemsstaterne også investerer nationalt i forskning og innovation. Der er oplagt gode muligheder for synergi mellem genopretnings- og resiliensfaciliteten og forsknings- og innovationsområdet – ikke mindst med fokus på de langsigtede mål inden for grøn og digital omstilling og resiliens.

Der er fra EU's side krav om, at genopretningsmidlerne skal bruges på en grøn og digital genstart af økonomien. Det er helt på linje med regeringens prioriteter for genopretningen. Det er op til medlemsstaterne selv at prioritere genopretningsmidlerne inden for de specifikke rammer, der er givet.

I Danmark arbejder regeringen i øjeblikket på den danske genopretningsplan, som redegør for de tiltag, som midlerne under faciliteten skal finansiere. I Danmark er arbejdet forankret i Finansministeriet. Vi forventer, at den danske genopretningsplan i høj grad bidrager til den grønne omstilling – også i højere grad end vi er forpligtede til. Midlerne under genopretningsfaciliteten vil bidrage til at finansiere elementer af Finansloven for 2021 og flere andre aftaler, som vi er nået til enighed om med Folketingets partier. Jeg ser frem til en spændende drøftelse på ministermødet den 26. februar.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 9. Uformel videokonference for EU's indre marked og industriministre den 25. februar 2021

EUU alm. del (20) – bilag 296 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren: Selve rådsmødet vil blive afholdt virtuelt. Det betyder, at der vil være tale om et uformelt møde, hvor der ikke på selve mødet kan træffes beslutninger. Forinden vil jeg dog forelægge forslaget om land-for-land-rapportering med henblik på et revideret forhandlingsoplæg. Til slut vil jeg under *Siden sidst* orientere om forslaget om en europæisk datastyringsforordning.

1. Det Europæiske Semester – Nationale genopretningsplaner og modstandsdygtighed som et instrument til at levere på industripolitiske mål: styrkelse af det indre marked, den dobbelte omstilling (klima og digitalisering) og strategisk autonomi i et åbent EU

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0408

Videokonference 25-26/2-21 – konkurrenceevne – bilag 2 (samlenotat side 2)

Erhvervsministeren: Det portugisiske formandskab har som det første dagsordenspunkt lagt op til en bred diskussion af det europæiske semester med særligt fokus på genopretningsplanernes rolle for den grønne og digitale omstilling af industrien, samt det indre marked og såkaldt strategisk autonomi.

Dette støtter regeringen. Midlerne til genopretning kan både få os ud af den økonomiske nedtur og være med til at fastholde den grønne og digitale omstilling, der skaber fremtidens arbejdspladser. Derudover støtter regeringen, at finansiel assistance fra genopretningsfaciliteten baseres på landenes respektive genopretningsplaner, hvor de selv fastlægger konkrete nationale tiltag til at genoprette deres økonomi. Det sikrer, at hver medlemsstat kan bruge pengene bedst muligt i forhold til deres specifikke situation.

Hvad angår drøftelsen af det indre marked og strategisk autonomi, forventer jeg, at drøftelsen vil omhandle, hvordan vi kan styrke økonomiens modstandsdygtighed i fremtidige kriser, og hvordan EU kan mindske sin afhængighed af tredjelande – især inden for strategisk vigtige teknologier og sektorer.

Regeringen mener, at det indre marked er en hjørnesten i den europæiske økonomi, som skal videreudvikles og styrkes. Det skal vi supplere med målrettede indsatser, som kan styrke EU's forsyningsikkerhed og vores satsning på grøn og digital genopretning. Men det må ikke betyde en afvikling af handel med omverdenen. Den globale handel er til stor gavn for en lille åben økonomi som den danske – og den understøtter mange gode danske job.

2. Rådskonklusioner – en ny forbrugerdagsorden

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0696

Videokonference 25-26/2-21 – konkurrenceevne – bilag 2 (samlenotat side 9)

Erhvervsministeren: Kommissionen offentliggjorde i november sidste år den såkaldte nye forbrugerdagsorden, der fastsætter visionerne for forbrugerpolitikken for de næste fem år. Her er fem hovedprioriteter:

- 1) den grønne omstilling
- 2) den digitale omstilling
- 3) effektiv håndhævelse og klageadgang
- 4) særlige behov hos visse forbrugergrupper
- 5) forbrugerbeskyttelse i en global sammenhæng.

Konklusionerne støtter på den baggrund bl.a. vedtagelsen af nye initiativer, der skal være med til at understøtte forbrugernes efterspørgsel af bæredygtige varer. Det skal bl.a. ske ved at forbedre forbrugernes ret til nøjagtig og effektiv information og forbyde vildledende grønne påstande – såkaldt "greenwashing". Derudover understreger rådskonklusionerne også behovet for at beskytte sårbare forbrugere, der skal bruge kredit til at købe vigtige varer og tjenester. Rådet opfordrer Kommissionen til at iværksætte initiativer, der forhindrer gældsføder. Det skal ske ved at styrke kravene til bl.a. kreditværdighedsvurdering.

For regeringen er det helt centralt, at den forbrugerbeskyttende lovgivning – og håndhævelsen heraf – kan håndtere nye udfordringer, især i forbindelse med digitalisering og bæredygtighed. Regeringen støtter desuden den kommende revision af forbrugerkreditdirektivet med henblik på at styrke, strømline og modernisere forbrugerkreditreglerne. Regeringen arbejder bl.a. for, at der på EU-niveau indføres strammere regulering af kviklån, så forbrugere ikke ender i gældsføder – heller ikke dem, der udbydes på tværs af grænser. Alt i alt støtter regeringen rådskonklusionerne om den nye forbrugerdagsorden.

Katarina Ammitzbøll: Det er rigtig godt med et større fokus på de store techgiganter og handelsplatforme, for de har jo netop ikke taget produktansvar, idet de siger, at de bare er en platform, der faciliterer handlen. Vi har i særlig grad set det med billige produkter fra Kina og lande, som ikke lever op til de krav. Hvordan ser man på mere lige markedsvilkår, hvad angår techgiganternes måde at indtræde på markederne på? Synes ministeren egentlig ikke, at det er vidtgående nok i rådskonklusionerne, så man kan sikre, at produktansvaret i EU's indre marked bliver overholdt?

Erhvervsministeren: Rådskonklusionerne henviser til ansvar for indhold og produkter, som bliver skærpet med Digital Services Act, fremsat i december, og Digital Markets Act, som skærper mulighederne for at kunne gribe ind over for konkurrenceforvridende adfærd. Regeringen støtter begge dele, og jeg tror kun lige, at vi har taget rigtig hul på diskussionen. Jeg hører også Det Konservative Folkeparti være interesseret i at være med til, at vi skal have greb om disse giganter. De er en ud-

fordring, og vi kan se i andre lande, hvad det har af betydning for lokalt nationalt erhvervsliv. Her tænker jeg også på nogle af vores detailhandlere i Danmark, som vil blive påvirket af, hvis en meget stor aktør entrerer på dansk grund. Det bliver vi nødt til at forholde os til. Det fører nok for vidt at gå dybt ned i her, men vi er opmærksomme på problematikken.

Jan E. Jørgensen: Jeg vil gerne spørge ind til den ny forbrugerdagsorden. Det er jo en i virkeligheden en kæmpesag med rigtig mange spændende aspekter, som et eller andet sted kunne have fortjent et større publikum og en bredere debat. Men lad mig spørge ind til et par af de ting, som fremgår af høringsvarene. Først og fremmest Dansk Erhverv, som taler om online-markedspladser. Der er nogle store kinesiske aktører, f.eks. Wish, som sælger alt muligt skrammel – ikke nok med, at det går hurtigt i stykker, men det er også farligt, i og med at det ikke lever op til EU's sikkerheds- og miljømæssige standarder. Onlineplatformene argumenterer med, at det ikke er dem, der sælger produktet, men at de lægger bare en eller anden platform til, så der i virkeligheden er tale om en handel mellem to andre aktører. Men det er jo næppe sådan, forbrugerne opfatter det. Jeg tror, at langt de fleste forbrugere, som handler hos f.eks. Wish, er overbeviste om, at de har købt en vare af Wish. Dansk Erhverv skriver i deres høringsvar, at man skal pålægge online-markedsplatformene det samme produktansvar som fysiske butikker. Dansk Erhverv mener, at det bør anerkendes, at onlinemarkedspladser, som bringer varer fra tredjelande til salg, optræder som digitale importører af disse produkter, hvorfor de ansvarsmæssigt skal have status som importør på linje med de fysiske importører. Dette synspunkt støtter vi helhjertet i Venstre. Af to grunde: dels det konkurrencemæssige hensyn – det er jo ikke gratis for danske og europæiske virksomheder at leve op til de forholdsvis høje standarder og samtidig blive udsat for urimelig konkurrence fra bl.a. kinesiske producenter; dels – og væsentligst – fordi danske og europæiske forbrugere udsættes for risici. Det kan være børn, der kommer til skade, og det er også hele det miljømæssige aspekt i det, hvor mange af produkterne langt overskrider grænseværdierne for, hvor meget de må indeholde af alle mulige giftige stoffer. Det vil jeg gerne spørge til regeringens holdning om.

Det andet er spørgsmålet om reparabilitet, altså det med at produkter skal kunne afleveres til reparation. Det er jo en smuk tanke, og hvis man er i det nostalgiske hjørne, kan man jo besøge Den Gamle By i Århus. De har en gade fra 1974, hvor man kan se, hvordan tingene så ud dengang, og hvis man går ind til radioforhandleren, kan man se, at et fjernsyn koster 3-4 gange så meget, som det koster i dag, og vel at mærke til 1974-priser. Til gengæld sidder der også én omme i baglokalet, der rent faktisk kan reparere ens fjernsyn. Det gør der jo ikke i dag. Det er i hvert fald kun, hvis man har købt noget, der er rigtig dyrt, at det overhovedet kan betale sig. Hvor realistisk og farbar er den vej? Hvis nogen stadig ser dvd'er, kan jeg råbe, at jeg for ikke så længe siden købte en DVD-afspiller. Den koster 300 kr. Hvis den går i stykker, og jeg kan få nogen til at reparere den, vil de jo knapt nok kunne tage den ud af papkassen, før de har brugt 300 kr. til løn. Hvilket på mange måder er rigtig godt; vi har nogle fine lønninger i Danmark. Men er det overhovedet farbart? Hvad forventer regeringen, at det spor kan føre til?

Erhvervsministeren: Der er en grund til, at vi er på vagt over for de store platforme, og det er derfor, at jeg siger, at konklusionerne, der spiller over til Digital Services Act, peger i den rigtige retning. Når jeg siger det, er det fordi jeg lægger særlig vægt på det med, at især de store platforme skal påtage sig et langt større ansvar for det, som de også har på deres platforme. Det bakker vi op om. Jeg tror, at vi skal hjælpe hinanden med at finde en rigtig balance for, hvor bredt man ud-

strækker ansvaret, for man kan også ramme nogle små platforme, for hvem det kan blive en tung opgave at løfte. Men jeg er ikke i et sekund i tvivl om, at der er et ansvar især for de store internationale platforme, som kan løftes i langt højere grad, end det er tilfældet i dag. Der synes jeg, at det peger i den rigtige retning, og det vil vi selvfølgelig arbejde for.

Jeg vil også sige det på den måde, at vi arbejder også for at presse på i EU-regi, at der indgås forbrugerbeskyttelsessamarbejde med Kina, USA og – nu, hvor det er blevet relevant – Storbritannien, da Brexit-aftalen ikke vedrører dette punkt. Dels ved at stille nogle krav til især de større platforme, dels ved at få skabt samarbejder, der kan beskytte forbrugerne bedst muligt på den anden side.

Til hele spørgsmålet om at få repareret og byttet: Jeg har lige fået repareret min vaskemaskine, og det har kostet i hvert fald det halve af, hvad en ny vaskemaskine koster, så jeg er personligt som forbruger ligesom alle andre forbrugere interesseret i, at vi her får skabt noget, der virker, hvis vi skal skabe det. Og her er der tale om et nyt koncept, i hvert fald siden Den Gamle By, og vi er – for at sige det direkte – interesseret i at få undersøgt nærmere, hvad der ligger i retten til at få repareret. Skal en reparation komme før en ombytning, og bør det være obligatorisk? Derudover mener vi, at Kommissionen også bør undersøge, om ret til reparation måske kunne have en grøn eller en affaldsreducerende virkning og dermed bidrage til cirkulær økonomi. Og hvis jeg tænker på min egen vaskemaskine, lå det snublende nær i stedet at smide den ud og købe en ny, men det at reparere har selvfølgelig en ressourcebevarende effekt. Den står således stadig hjemme hos mig og er ikke kommet på lossepladsen. Den vinkel er vi også interesserede i.

I forbindelse med den kommende revision af varedirektivet opfordrer regeringen Kommissionen til at undersøge behovet for at regulere producenters mulighed for at opsætte fysiske eller softwaremæssige begrænsninger for, hvilke dele af et produkt der kan repareres, og hvem der kan gøre det. For det er klart, at hvis du kun kan gå ét sted hen for at få en ting repareret, og det måske ikke lige ligger i nærheden, og det måske endda kun drejer sig om en del af produktet, så er der også nogle begrænsninger, som det vil være godt at få undersøgt fra Kommissionens side. Det presser vi på for.

I Danmark er vi ret langt foran med hensyn til screening af produkter, der er farlige for børn, f.eks. en snor, der er for lang, så et spædbarn kan blive kvælt. Den screening kan foretages med værktøjer, der anvender kunstig intelligens.

Vi kan støtte konklusionerne. Men når indholdet skal fyldes i den, er der også grund til at have høje ambitioner. Det vil i øvrigt kun være til glæde og gavn for dygtige danske erhvervsdrivende, som producerer kvalitetslegetøj eller kvalitetsprodukter af anden karakter. Så der er også et helt hardcore økonomisk arbejdspladsperspektiv i denne dagsorden.

Jan E. Jørgensen: Dansk Erhverv påpeger i sit hørings svar, at en stor hindring for, at produkter repareres, er udgiften til arbejdsløn. Derfor kunne man jo overveje at gøre reparation til fradragsberettiget og f.eks. lægge det ind under håndværkerfradraget og måske endda gøre det endnu mere attraktivt. Det er jo rigtigt, at det ud fra en bæredygtighedsvinkel er en god idé at reparere. Der skal dermed ikke produceres lige så meget nyt, og det skal ikke transporteres for langt. Men det skal også kunne hænge sammen, og et kunne vi jo hjælpe med til ved fjerne moms på arbejdsløn ved

reparationer. Der er i det hele taget mange måder at gribe det an på for at gøre reparationer mere attraktive og dermed giver et løft til den cirkulære økonomi. Hvordan forholder regeringen sig til det?

Erhvervsministeren: Det er jo næsten en finanslovsforhandling, vi kan åbne her om håndværkerfradraget og momsens. Det tror jeg ligger bedst og klogest både under et andet ressort og i en anden sammenhæng. Men det er da ikke forkert, at det er nogle af de ting, der fylder i debatten.

FO 3. Land-for-land-rapportering (CBCR)

– *Revideret forhandlingsoplæg*

KOM (2016) 0198

Videokonference 25-26/2-21 – konkurrenceevne – bilag 2 (samlenotat side 20)

KOM (2016) 0198 – bilag 6 (kopi af svar på spm. 143 i ERU, om at land til land-rapporteringen for store selskaber skal gælde for alle lande)

KOM (2016) 0198 – bilag 5 (kopi af svar på spm. 344 i SAU om det offentlige rapporteringskrav)

KOM (2016) 0198 – bilag 3 (kopi af svar på spm. 446 i SAU om beløbsgrænse for selskaber, der skal aflægge land til land-rapporteringer)

KOM (2016) 0198 – bilag 1 (kopi af svar på spm. 367 i SAU om EU-medlemslandenes positioner ift offentlig tilgængelige land til land-rapportering)

EUU alm. del (18) – bilag 503 (udvalgsmødereferat side 829 FO, revideret forhandlingsoplæg forelagt EUU 8/2-19)

EUU alm. del (16) – bilag 475 (udvalgsmødereferat side 659 og 682, deputation fra Oxfarm IBIS og FO forelagt 3/2-17)

Erhvervsministeren: Da sagen om land-for-land-rapportering er blevet tilføjet til dagsordenen for rådsmødet, vil jeg forelægge et revideret forhandlingsoplæg, da forhandlingerne nu bevæger sig fremad efter lang tids stilstand. Forslaget omhandler offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og deres filialer. Der er her tale om store, multinationale selskaber. Forslaget blev offentliggjort helt tilbage i april 2016. Formålet er at fremme ansvarlig skattepraksis blandt virksomhederne. Det skal ske via større gennemsigtighed om multinationale virksomheders skattebetalinger. Gennemsigtighed gør, at reglerne i højere grad overholdes, og at virksomheder ikke spekulerer i, hvor de placerer overskud og betaler skat.

Vi synes i regeringen, at det er helt naturligt – og på høje tid – at vi nu får lovgivning på plads, der betyder, at virksomhederne skal redegøre for deres skatteforhold. Hvis forslaget vedtages, vil de allerstørste koncerner med aktiviteter i EU hvert år skulle offentliggøre en land-for-land-rapport. Dermed vil f.eks. en stor amerikansk koncern med dattervirksomheder i Irland, Danmark og andre lande skulle offentliggøre oplysninger om koncernens aktiviteter i de enkelte lande samt oplysninger om antallet af ansatte, nettoomsætningen, overskud eller underskud før skat og den betalte skat m.m. Man får altså indblik i, hvor virksomhederne har aktiviteter, hvor de betaler skat, og hvor de ikke betaler skat. De oplysninger kan få betydning for, hvilke virksomheder investorerne vil investere i, og hvilke virksomheder forbrugerne vil støtte.

Kampen mod international skattesnyd kan ikke vindes i Danmark alene. Selve fænomenet skattely er internationalt, og kampen mod det må også foregå internationalt. Derfor er det vigtigt, at vi hurtigst muligt får vedtaget forslaget i Rådet.

Regeringen ønsker at skabe mere transparens om store multinationale koncerners skatteforhold. Og vi vil gerne have endnu flere med – for gennemsigtighedens skyld. De største koncerner har de bedste forudsætninger for at foretage skatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning. Men regeringen finder, at omsætningstærsklen i forslaget er meget høj – også for høj.

Derfor ønsker jeg i dag at indhente mandat til, at regeringen kan lægge vægt på at få en lavere omsætningstærskel. Vi ønsker dog at have mulighed for at stemme for den omsætningstærskel, der nu engang kan opnås enighed om. For det er svære forhandlinger, og de har desværre ligget stille længe. Der var et blokerende mindretal imod forslaget, da det kom til afstemning i november 2019.

Nu tyder det heldigvis på, at det blokerende mindretal ikke længere består, og det portugisiske formandskab har sat fokus på sagen. Sagen er nu tilføjet dagsordenen for rådsmødet. Så kan vi forhåbentlig snart opnå politisk enighed om en generel indstilling og begynde forhandlingerne med Europa-Parlamentet.

Det er en vigtig sag for regeringen, og vi har presset på for fremdrift. Med forhandlingsoplægget vil vi gerne være klar til at præge forslaget i en endnu mere ambitiøs retning.

Den forhenværende regering forelagde sagen til forhandlingsoplæg den 3. februar 2017. Heraf fremgik det bl.a., at Danmark støtter det overordnede formål om øget transparens om store, multinationale koncerners skatteforhold. Efterfølgende blev sagen forelagt til revideret forhandlingsoplæg den 8. februar 2019. Her fremgik det, at Danmark kan støtte, at virksomhederne skal give de krævede skatteoplysninger separat pr. land for samtlige lande uden for EU.

Samlet set tilføjer vi altså det element, at vi lægger vægt på, at flere virksomheder omfattes, men flere elementer i forhandlingsoplægget fra februar 2019 består. Indholdet i forhandlingsoplægget er altså:

FO Regeringen støtter formålet om at skabe øget transparens om store, multinationale koncerners skatteforhold.

Vi lægger vægt på, at der opnås en balance i forslaget, så kravene til øget transparens ikke medfører unødige administrative byrder for danske virksomheder.

Vi kan støtte, at virksomhederne skal give de påkrævede oplysninger separat pr. land for samtlige lande uden for EU.

Vi lægger vægt på, at medlemslandene kan tillade, at en virksomhed undlader enkelte informationer i land-for-land-rapporten, hvis offentliggørelse af disse oplysninger vil have væsentlig skadevirkning for virksomheden, og hvis virksomheden oplyser og begrundet undtagelsen.

Vi arbejder for, at virksomhederne, der allerede er omfattet af rapporteringspligt til skattemyndighederne, i videst muligt omfang kan genbruge oplysninger, som de allerede har rapporteret til skattemyndighederne for derved at reducere byrderne.

Vi arbejder for, at forslaget har hjemmel i en bestemmelse, der harmonerer med forslagets formål og indhold.

Dertil kommer det, jeg har redegjort for, nemlig at regeringen lægger vægt på, at omsætningstærsklen sættes ned, så flere koncerner bliver omfattet.

Regeringen vil dog have mulighed for at stemme for det kompromis, det nu engang bliver muligt at komme frem til.

Jeg skal her til sidst bemærke, at der desværre har sneget sig en fejl ind i det samlenotat, I har fået tilsendt. Det fremgår heri, at det seneste kompromisforslag indeholder en sikkerhedsklausul, der betyder, at udeladte oplysninger fra land-for-land-rapporten skal offentliggøres efter 4 år. Ifølge kompromisforslaget er det 6 år, der skal gå, før oplysningerne skal fremlægges, og altså ikke 4 som skrevet.

Det er ærgerligt, at den nuværende tekst går på 6 år, for jeg synes ikke, at der skal gå så lang tid, før oplysningerne kommer frem. Regeringen ser derfor gerne, at det endelige kompromis lander på, at offentliggørelsen skal ske noget før.

Søren Søndergaard: Enhedslisten er meget positivt stemt over for det, ministeren har lagt frem. Vi synes, at det er en rigtig god idé, at beløbstærsklen sænkes. Bare et enkelt spørgsmål: I samlenotatet står der, at regeringen vil tilslutte sig den omsætningstærskel, der kan blive enighed om. Det forstår jeg jo godt, men kan ministeren ikke lige bekræfte, at det ikke kan komme på tale at hæve den beløbsgrænse, der er på 5,6 mia. men at det drejer sig om alt derfra og længere ned.

Jan E. Jørgensen: Jeg vil spørge lidt til høringssvarene. De er jo ikke ligefrem positive. Dansk Industri taler imod, Dansk Byggeri taler imod, Danmarks Rederiforening taler imod, Landbrug og Fødevarer taler imod – og Finansrådet er skeptiske. Kan ministeren gøre os trygge ved at sige, at forslaget ikke vil få de negative konsekvenser, som der peges på i høringssvarene?

Katarina Ammitzbøll: Det med åbne skattelister, bør det egentlig ikke være noget, der tilfalder skatteministerierne rundt omkring. Hvordan kan man være sikker på, at det har en effekt, hvis man lader duksene i klassen – nok de store virksomheder – afrapportere alting og lægge det på deres hjemmesider? Mange vil sikkert gå under radaren. Og hvilke konkurrenceforvridende vilkår kan det få, når man oplyser om antal ansatte og så videre, som jo ikke ligefrem har noget med skattely at gøre? Det er et meget vidtgående forslag.

Erhvervsministeren: Først til Søren Søndergaard: Når vi siger, at vi gerne vil kunne stemme for den tærskel, der kan blive enighed om, er det i erkendelse af, at nu er vi endelig efter vel snart 5 år siden fremsættelsen af forslaget der, hvor vi forventer at kunne bryde det blokerende mindretal brudt og dermed få sat skub i sagen. Vi ønsker, at der kan lægges en lavere tærskel end den på vistnok 5,6 mia. kr. i kompromisforslaget. Det skal dog ikke stå i vejen for, hvis sagen i øvrigt kan flytte på sig. Det er der rigtig mange af os, der gerne vil bekæmpe skattely, som ønsker, at sagen gør. Men det vil jo være et stærkt mandat at have med videre ind i trilogprocesser, hvor vi også har mulighed for hjælpe til, at Europa-Parlamentet, som jeg oplever som progressivt på denne dagsorden, kan gøre sig gældende. Men jeg kan i hvert fald sige, at det i hvert fald ikke forekommer aktuelt, at tærsklen skulle komme til at ende på et højere niveau. Det ser jeg ikke nogen bekymring for.

Jeg vil minde Jan E. Jørgensen og Katarina Ammitzbøll om, at høringssvarene er fra da sagen kom i høring helt tilbage i 2016. Noget af grundlaget for kritikken er det med de administrative byrder, og at virksomhederne kan blive tvunget til at offentliggøre forretningsfølsomme oplysninger. Det fremgår også af forhandlingsoplægget – den del er jo uforandret fra den tidligere regering til nu. Det bringer regeringen med videre. Vi støtter Kommissionens forslag, men lægger vægt på, at der skal opnås en balance, så kravene til øget transparens ikke medfører unødige administrative byrder. Det er vi meget opmærksomme på, og vi er selvfølgelig også opmærksomme på, at der kan

være forretningsfølsomme oplysninger, som man så skal have mulighed for at undtage, så længe man begrundet hvorfor. Så på den baggrund er forhandlingsoplægget næsten magen til det, som den tidligere regering lagde frem, bortset fra den justering om tærskelværdien, som blev præsenteret i dag.

Søren Søndergaard: Når ministeren ikke er bekymret for, at den formulering kan betyde, at tærskelen bliver hævet over de 5,6 mia. kr., så er vi heller ikke bekymrede. Så lægger vi det til grund og kan støtte forhandlingsoplægget fuldt ud.

Jan E. Jørgensen: Venstre kan også give mandatet. Det er altid rart, når regeringen fremhæver den tidligere regerings politik. Det burde den gøre på mange flere områder.

Den fungerende formand: Jeg konkluderer, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Det Konservative Folkeparti har ytret sig imod det.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Erhvervsministeren: Under dette punkt vil jeg orientere om forslaget om en europæisk datastyringsforordning. Forslaget blev præsenteret den 25. november 2020 og har til formål at fremme adgangen til data og derved understøtte anvendelsen af data. Det skal ske på tre måder:

- 1) For det første skal forordningen skabe sikker adgang til offentlige data underlagt visse restriktioner – f.eks. forskningsdata.
- 2) For det andet skal forslaget understøtte tillid til og fremme deling af data ved hjælp af en facilitator med sikkerhed for, at disse data ikke videregives til andre formål.
- 3) For det tredje skal forslaget fremme såkaldt "dataaltruisme" – dvs. gøre det muligt at donere data til altruistiske formål.

Regeringen støtter overordnet formålet og ambitionerne med Kommissionens forslag, men det er vigtigt, at medlemsstaterne og erhvervslivet ikke påføres unødige byrder, og at der tages hensyn til eksisterende, velfungerende løsninger.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 10. Uformel videokonference for EU's fiskeriministre den 22. februar 2021

1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2020) 0668 og KOM (2021) 0031

Videokonference 22/2-21 – landbrug og fiskeri – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20) – bilag 144 (henvendelse af 5/12-20 fra Mogens Schou om mandat til fiskeriforhandlingerne 15-16/12-20)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Der er kun et enkelt punkt på dagsordenen, og det er til orientering. Punktet er en drøftelse af fiskerimulighederne for 2021. Sagen blev forelagt til forhandlingsoplæg i december.

På rådsmødet i december fastlagde vi kvoter for de bestande, som EU selv råder over. Hvad angår de bestande, der er fælles med Norge og Storbritannien, fastlagde vi på rådsmødet i december midlertidige kvoter for første kvartal 2021. På videomødet i januar drøftede vi status over vedtagelsen af de endelige fiskerimuligheder for 2021 i lyset af, at der nu var fundet en Brexit-aftale. Ligeledes drøftede vi konsultationerne med Storbritannien og Norge om de fælles bestande.

Kommissionen har den 25. januar 2021 fremsat et forslag, der justerer visse af de midlertidige fiskerimuligheder for første kvartal 2021. Forslaget omhandler primært arter, efter hvilke der vurderes at være et sæsonfiskeri, som foregår i første kvartal 2021.

Af dansk interesse foreslås fiskerimulighederne for blåhvilling øget fra 65 pct. til 70 pct. af 2020-niveauet. For atlantiskandisk sild øges fiskerimulighederne fra 25 pct. til 85 pct. af 2020-niveauet. Begge forøgelse er inden for EU's andel for 2021.

Vi ser positivt på forslaget fra dansk side, da det giver fiskerne mulighed for at fange fiskene på det tidspunkt, det giver biologisk og økonomisk mest mening.

Enigheden om de endelige kvoteniveauer for de fælles bestande for 2021 skal findes både med Norge og Storbritannien. Det er særligt i forhold til torsk og sild i Nordsøen, at der er svære drøftelser i de trilaterale konsultationer. De bilaterale konsultationer mellem henholdsvis EU/Norge og EU/Storbritannien startede den 2. februar. Det er positivt, at konsultationerne nu går i gang. Det er dog ikke helt uden problemer. Desværre har Norge ikke villet forlænge delaftalen angående adgang i Skagerrak. Norge har også haft behov for at sende nogle politiske signaler om torsk ved Svalbard, hvilket har resulteret i, at Norge har suspenderet forhandlingerne.

Fra dansk side prøver vi at holde hovedet koldt og fokuserer på de forhandlinger, der ligger foran os. Jeg vil fortsætte med at presse på for, at der kommer aftaler på plads med Norge og Storbritannien hurtigst muligt. Den nuværende situation er ikke holdbar – særligt på grund af den manglende adgang til norsk farvand. Alt i alt er det dog også vigtigt, at vi får nogle gode aftaler, der sikrer

danske fiskere det rette kvotegrundlag. Endelig vil jeg gentage over for Kommissionen, at der vil være behov for en hurtig proces i marts måned, når fiskerimulighederne for tobis skal fastlægges.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 13.36.